

Prisiminimai apie Liudą Dambrauską

(Tęsinys)

1984 m. kovo 20 d. vienu metu jo bute Vilniuje (Suder-
vės 45-41) ir žmonos bute
Kaune (Donelaičio 1-1) atliktos
kratos, kurių metu paimta
rašomoji mašinėlė, gauta iš
JAV esančių draugų, 53 įvai-
rios apimtios sąsiuvinėjų jo
parašytų atsiminimų. Ši
trilogija pavadinta „Gyveni-
mo akimirkos“. I-a dalis
„Jaunystės pėdsakai“, II
dalys — „Kancijų kelias“, susi-
dedanti iš 2 skyrių-knygų (I —
tardymo ir kalėjimo laiko-
tarpis, II — lagerio), III dalis
„Laisvės mirasys“ (grįžus iš
lagerio ir darbo laikotarpis) —
nebaigta. Rasta ir paimta
rašom. mašinėlė perrašytas II
dalies II skyrius, keli
perrašiniai III sk. lapai; 6
lapų mašinraštis „Pasmerk-
tojo prisiminimai“ — ištrau-
kos iš II dalies I sk. Paimtas jo
rankraštis ištraukų ir citatų
rinkinys, dienoraštis, keli
rašytų laišku juodašaliai,
užrašų knygelės ir paskiri
lapeliai, naudotos kopijavimo
kalkės. Be to, mašinėlė rašy-
tas jo buvusio bendradarbio
„Inkar“ Alfonso Andriu-
kaičio (mirusio 1981 m.) raši-
nys „Bausmė be nusikalti-
mo“, D. Dudko „Apie mūsų
pasitikėjimą“, sena rusų
emigrantės Rachmanovos
knyga „Studentai, meilė ir
CK“. Vėliau dar buvo tardo-
tojo išvilto „Židinio“ 1938
m. Nr. 3, kuriame plačiai mini-
mas prel. Jakštas (jam mirus).
Tuo pat metu buvo atlikta kra-
ta pas jo bendradarbį iš
„Terminizacijos“ Juozą
Fabijonavičių, pas kurį kaip
„patikimo vietą“ laikė pasi-
dėjęs visų 3 mašinėlė perrašy-
tų savo knygų komplektą (I d.
ir II d. 2 skyrius, visos maž-
daug po 250 psl.). Šalia šių
knygų bei nemažo kiekio kitos

nelegalios literatūros („Kroni-
kos“ ir kt.) pas jį paimtos ir
neva iš Dambrausko gautos
dar 3 mašinėlė rašytos brošiū-
ros „Pažymint A. Solženyci-
no 60-čio jubiliejų ir 5 m.
ištrėmimo iš TSRS sukaktį“,
„Antisemitizmas tautinio
klausimo šviesoje“ ir „Ordi-
nomanija“.

Prasidėjo L.D. tardymai.
1984 m. kovo 22-28 d. iškelta
jam baudžiamoji byla ir
patrauktas baudžiamojon
atsakomybės už nusikaltimo
numatytą LTSR Baudž. kodek-
so 68 str. I d. padarymą: „Kad,
gyvendamas Kaune ir Vilni-
je, ir būdamas priešiška nusi-
statęs tarybinės santvarkos
atžvilgiu, tikslu susilpninti
Tarybų valdžią, sistemingai
vedė antitarybinę agitaciją ir
propagandą; gamino, daugi-
no, platino ir laikė platinimo
tikslu šmeižtišką, žeminančią
tarybų valstybinę ir visu-
meninę santvarką literatūrą.
Tačiau tardymams jis buvo
kviečiamas 2-4 k. savaitėje,
leidžiamas dar gyventi
namuose Vilniuje, pasizadė-
jus niekur be KGB žinios
neišvykti, ir toliau dirbant, —
sąrašy su jo bloga sveikatos
būkle (ji buvo saugumo komi-
tetui žinoma, jau prieš kurį
laiką surinkus iš poliklinikos,
kur gydydavosi, žinias, neva
dėl jo numatomo išvykimo —
komandiravimo į kapitalis-
tines valstybes). Prasidėjus
tardymams, greitai pablogėjo
jo sveikata, buvo paguldytas
priešinfarkciniame stovyje ir
reanimacinį skyrių, vėliau
perkeltas į kardiologinį, ir
reabilitacinį skyrius ir tub.
ligoninę. Buvo tardomas kele-
tą kartų ir kardiologiniame
skyriuje, o iš tub. ligoninės
išrašytas VSK (valst. saugu-
mo komiteto) parėdymu.
(Bus daugiau)

Coretta Scott King savo žuvusio vyro pastoriaus dr. Martin Luther King, Jr. paminklinio biusto atidengimo ceremonijose. Paminklas stovės JAV Kapitolijs Rotundoje, netoli buvusio prezidentų George Washingtono, Thomas Jeffersono. Pirmadienį bus švenčiama „Kingo diena“. Biustas buvo sukurtas Bostono universiteto meno profesoriaus John Wilson. Paminklo įstatymą Kongrese pravedė respublikonas senatorius iš Marylando sen. Charles Mathias, Jr., pasakęs ceremonijoje, kad civilinių teisių kovotojas siekė amerikiečių: juodų ir baltų vienybės.

Sovietai didina karo laivyną

Washingtonas. — Penta-
gonas trečiądienį paskelbė,
kad Sovietų Sąjunga nuleido
vandenį pirmą didesnį savo
statytą lėktuvnešį. Jis buvo
statomas Juodojoje jūroje, kur
jau pradėta antrojo panašaus
lėktuvnešio statyba.

Gynybos sekretorius
Weinbergeris pasakė, kad tai
yra didesnės reikšmės išsi-
vystymas sovietų karo laivy-
no ugdyme. Laivynas tampa
agresyvesnis jėga, kuri galės
veikti toliau nuo valstybės
pakrančių.

Karo laivyno specialistai
nurodo, kad naujasis sovietų
lėktuvnešis bus pilnai užbaig-
tas 1990 dešimtmčio pradžio-
je. Žvalgybos žiniomis, jo
pilno paruošimo operacijos
galima laukti už 10 metų.

JAV žvalgybos satelitai il-
gai stebėjo statybos darbus
Nikolajevu laivų dirbtuvėse.
Šios rūšies laivai pradės sovietų
karo strategijoje naują erą.
Iki šiol sovietų laivynas turė-
jo tris mažus, 37,100 tonų
lėktuvnešius, nuo kurių pakil-
ti galėjo tik helikopteriai ar
vertikalinio pasikėlimo lėktu-
vai. Naujieji lėktuvnešiai bus
65,000 tonų, 1,000 pėdų ilgu-
mo. Kaip žinoma, JAV karo
laivynas siekia užbaigti savo
600 karo laivų programą. Tie
laivai rikiuojasi apie 15 JAV
lėktuvnešių.

Sovietų karinė strategija
tradiciniui rėmėsi sausumos
jėgomis, tačiau pastaraisiais
dešimtmečiais Maskva pa-
pamaužė didino savo jūrų
jėgas, kurios jau pasiekia toli-
mausius vandenynus. Sovietų
karinė galybė savo karo
laivus galėdavo ginti tik

sudarytas jubiliejinis garbės
komitetas, į kurį bus kviečia-
mi žymūs kanadiečiai Kana-
dos Bažnyčios, politinio ir
visuomeninio gyvenimo atstovai.

pakrantėse, netoliau 300 mylių
nuo krantų, nes visos avia-
cijos jėgos būdavo sovietų
žemės bazėse. Išgijusi lėktu-
vnešių, Maskva galės pasiekti
ir tolimesnius nuotolius.
„Lėktuvnešis yra plaukiojanti
karinė bazė“, pasakė sekreto-
rius Weinbergeris. Tuo pačiu
sovietų agresija ir atsiliepi-
mas į konfliktus užsienioose
bus aktyvesnis daug toliau
nuo Sovietų Sąjungos krantų,
pasakė sekretorius. Karo
laivyno pareigūnas pareiškė,
kad sovietų lėktuvnešiai
sudarys komplikacijų Ameri-
kos operacijoms Indijos
vandenynė ir Viduržemio jūro-
je ir net Karibų jūroje. Jis
pasakė: „Pastatyk sovietų
lėktuvnešį šią savaitę prie
Libijos krantų ir pamatysi,
kaip situacija pasikeis“.

Iki šiol sovietai stengėsi
svarbesniuose strateginiuose
pasaulio taškuose įsigyti sau
draugiškos valstybės bazę.
Sovietai jau turi tokią laivyno
bazę Vietnamo ir Pietų Jeme-
no uoste Adene. Viduržemio
jūroje sovietai laiko 26 laivus.
Jų štabo laivas, povandeni-
nių laivų pagalbinis laivas —
tiekejas, stovi Libijos Tripo-
lijoje. Dabar visos sovietų
laivų yra išdėstyti toliau nuo
Libijos krantų. Kiekvienas
veikia kaip radaro stotis ir
radio siųstuvas. Tuo būdu
sovietai viską sužino apie
JAV laivų operacijas ir apie
jas praneša Libijai. Amerikoj
daug kalbų sukėlė prekinio
laivo sustabdymas prie Persų
jūros ir Irano karinių laivų
padaryta krata. Vyriausybė
prapaižino, kad iranietiai elgė-
si korektiškai ir pagal tarptau-
tinius įstatymus bei tradi-
cijas. Kai kurie karo laivyno
vadai pasipiktinę tokia „įžaidi-
mu“. Nuosaikesni karininkai
nurodo, kad Amerikai trūksta
laivų patruliuoti viso pasaulio
vandenynus. Prie Persų jūros

Libane prasidėjo atviras karas

Beirutas. — Krikščionims
maronitams atsakius parem-
ti Sirijos ipirštą Libano
konstitucijos reformos planą,
Libane vėl užvirė kruvinos
kovos. Buvęs Libano jėgų
viršininkas Elie Hobeika,
pašalinamas iš pareigų, apšauk-
tas išdaviku, išvažiavo į
Prancūziją. Daugumas jo
vadovautų karių susidėjo su
falangistais, kurių vadas
prezidentas Gemayelis.

Druzių ir musulmonų šijitų
vadai paskelbė mobilizaciją.
Kariai važiuoja į Libano
kalnus, nuo kurių artilerija jau
daug krikščionių kaimus.
Apšaudytas ir prezidento
Gemayelio gimtasis miestas
Bigfaya.

Vien krikščionių grupių
susikirtimuose per kelias
dienes žuvo apie 300 karių,
sužeista 600. Frontas vėl asi-
darė ir Beirut, „žaliojo lini-
jo“, kuri skiria miesto krikš-
čionių ir musulmonų rajonus.
Musulmonai Libane turi 11
atsikuri milicijų, kurios šioje
kovoje vieninai kovoja prieš
Gemayelio jėgas, nes Gemaye-
lis „sabotavo taiką“.

Ispanija nutarė pripažinti Izraelį

Madridas. — Šiomis dienomis
Ispanija ir Izraelis kartu
paskelbė, kad susitarta
užmegzti formalius diplomati-
nius ryšius. Ispanija iki šiol
buvo vienintelė Vakarų Euro-
pos valstybė, nepripažinusi
Izraelio, nors prekybos ryšiai
siekė 118 mlrd. dol. per metus.
Arabų Lygos sekretorius
ragino Ispaniją atidėti pripa-
žinimą. Arabų valstybės
protestuoja dėl šio ispanų
sprendimo, tačiau didesnių
sankcijų nelaikoma.

Izraelio nepripažinimas
buvo likęs iš diktatoriaus
Franco laikų. Franco kalbė-
davo, kad „žydai, komunistai
ir masonai yra didysis blogis“.
Prasidėjo dar ir tai, kad kada
Ispanija bandė įstoti į Jungti-
nės Tautas, tam su kitomis
valstybėmis priešinosi ir
Izraelis. Dabar visos politinės
ispanų partijos pritaria santy-
kių užmezgimui, išskyrus pa-
čias dešiniausias partijas ir
komunistų partiją, kuri tvir-
tina, kad ispanų likimas yra
surištus su arabų tautomis.

— Pašto valdyba paskelbė,
kad naujasis pašto viršininkas
Albert Casey pasiliks
tarybėje tik iki rugsėjo mėn.
Jis ruošė tapo Dallas meto-
distų universiteto profesoriu.

buvo keli JAV karo laivai,
tačiau toliau nuo sulaukyto
laivo. Amerikai trūksta ne tik
laivų, bet ir įgulių bei mecha-
nikų. Įvykiai Pietų Jemene, kur
kovoją dvi Amerikai nedrau-
giškos grupės, irgi rūpi laivyno
karininkams. Jemenas
kontroliuoja įėjimą į Raudoną-
ją jūrą ir Suezą kanalą. P.
Jemenas labai nesunkiai galė-
tų uždaryti Bab al Mandabo
siaurį net ir be karo laivyno.
Pakrančių artilerijos pabūklai
gali pasiūti sviedinius per tą
siaurį. Čia nesunku uždar-
yti svarbų strateginį van-
dens kelią. Suezas kanalas
sutrumpina laivų kelią iš
Indijos vandenyno į Vidur-
žemio jūrą net 15 dienų. Pietų
Jemene jau stovi sovietų karo
laivai ir apie 1,000 kareivių.
Dabar atrodo, kad svarbias
bazines sovietai turi ir Libijoje.

Kanada pratęsė nacių gaudymą

Toronto. — Žydų telegra-
mų agentūra (JTA) praneša iš
Toronto, Kanados, kad
vyriausybės kabinetas nutarė
pratęsti šešiams mėnesiams
oficialius tyrimus, liečian-
čius Kanadoje apsigyvenusius
nacių karo nusikaltėlius.
Šiam apklausinėjimui vado-
vauja vieno asmens komisija,
— buvęs Quebeco Aukščiausio
teismo teisėjas Jules
Deschenes, paskirtas prieš
metus laiko.

Agentūra rašo, kad komi-
sija iki šiol identifikavo 600
nacių karo nusikaltėlių
kaltinamų asmenų, gyvenan-
čių Kanadoje. Jų tarpe yra 15,
kuriems metami gan sunkūs
kaltinimai. Kol kas dar neskel-
biamos jų pavardės. Buvo lauk-
ta, kad Deschenes savo baigia-
mąjį raportą pristatys
vyriausybei su rekomendaci-
jomis iki praėjusių metų galo.
Dabar raportą paruosimas
pratęstas iki birželio mėnesio
pabaigos, 1986 m.

Deschenes komisija per tą
laiką pasius du investiga-
torius į Sovietų Sąjungą ir ketu-
ris kitas Rytų Europos
valstybes paieškoti daugiau
įrodymų medžiagos.

Agentūros žiniomis, Kana-
dos ukrainiečių ir baltų
emigrantų organizacijos
karštai protestavo, tvirtin-
damos, kad bet kuri iš komu-
nistų šaltinių gaunama
medžiaga bus „sutepta“, rašo
JTA. Daug karo nusikaltėlių,
iki šiol atidengusių Amerikoje ir
Kanadoje, nėra vokiečiai, bet
ukrainiečiai ar latviai, kurie
tarnavo naciams II Pasau-
linio karo metu, rašo Žydų
Telegramų Agentūra.

Du Kanados komisijos
valdininkai, kuriems pavesta
ieškoti įrodymų aštuonių
Kanados ukrainiečių bylose
yra Michael Meighen ir Yves
Fortiers. Jiedu bandys prieiti
prie Vokietijos karo laikų
dokumentų archyvų ir taip pat
sovietų archyvų. Bus bando-
ma pasikalbėti ir su dar
gyvais liudininkais.

Ukrainiečių organizacijos
sukėlė Kanadoje protestų
audrą. Jų bendruomenė
įrodinėja, kad komunistais
negalima pasitikėti ir jų
įrodymai dažnai bus suklustoti.

Deschenes komisijoje Kana-
dos Žydų Kongresui atsto-
vauja žymus teisininkas,
McGill universiteto teisės
profesorius Irwin Cotler. Jis
pareiškė, kad yra girtinas
komisijos nutarimas ieškoti
įrodymų tose vietose, kur karo
nusikaltimai įvyko. „Tai
puikus sprendimas, paremtas
teise ir teisingumu, pareiškė
Cotler Žydų Telegramų
agentūrai.

Kovos P. Jemene

Adenas. — Pietų Jemene tę-
siasi broližiškos kovos tarp
dviejų komunistinių grupių.
Radikalesnis, „ketiosios lini-
jų“ šalininkas. A. Ismail
vadovauja sukilimui prieš
„nepriklausomesnį“ pre-
zidentą A. Hassanį. Iš Jemeno
išvežamos užsienio diplomatų
šeimos ir patys diplomatai.
Mieste vyksta sprogimai, dega
pastatai. Iš apylinkių į sostinę
traukia įvairių genčių
beduinai, vadovaujami savo
šeikų ir emirų. Ginkluoti
būriai jungiasi į kovą. Sovietų
„Tass“ po trijų dienų tylos,
paskelbė apie vykstantį karą
Pietų Jemene.

Kalbėdamas su komisijos
galva teisėju Deschenes, prof.
Cotler nurodė, jog yra įtari-
mų, kad Kanados imigracijos
pareigūnai, nors ir nenorė-
dami, palengvino nacių karo
nusikaltėlių atvykimą į Kana-
dą. Tą patvirtino ir Randolph
Schramm, Karališkosios
Kanados Raitųjų policijos
viršininko pavaduotojas ir
George O'Leary, imigracijos
departamento pareigūnas. Iki
1950 m. vokiečių tautybės
žmonės į Kanadą nebuvo įlei-
džiami, tačiau vėliau taisyklės
buvo palengvintos ir 1955
m. automatiškai atmetimas
buvusius SS narius ir SS
kariams buvo pašalintas. Ir
prieš tai tie skryniai buvo
nesunkūs, nes Kanadai reikė-
jo naujų imigrantų, pasakė
O'Leary. Visi vizos prašan-
tieji buvo parenkami pagal jų
asmenines savybes.

Kanados Žydų Kongresas
paskelbė, kad komisijai konfi-
dencialiai yra įteiktas 75
įtariamųjų karo nusikaltimais
sąrašas. Kanados komisija
yra raginama atimti jiems
pilietybę, teisti ir deportuoti,
nes jų buvimas Kanadoje
sudaro „moralinę dėmę“. Alan
Rose, žydų kongreso vyk-
domasis viceprezidentas,
pasakė, kad jei į teisingumo
rankas nebus atiduotas nė
vienas karo nusikaltėlis, atsi-
ras tokių, kurie kalbės, kad
tokių nusikaltimų visai nebu-
vo.

Teisinis kongreso patarėjas
Irwin Cotler jau įteikė De-
schenes komisijai rekomen-
dācijas, kaip elgtis su nacių
karo nusikaltėliais. Reikėtų
papildyti 1967 m. su Izraeliu
pasirašytą ekstradicijos sutar-
tį, kad ji liestų ir tuos
nusikaltimus, kurie padaryti
prieš 1967 m. Kanados
vyriausybė turėtų išsvystyti
bendradarbiavimą su Vakarų
Vokietija, kad ji tyrinėtų ir
išduotų karo nusikaltėlius,
kurie nėra vokiečių tautybės,
tačiau padarė nusikaltimus
teritorijose, kurios buvo valdo-
mos Trečiojo Reicho. Cotleris
pasiūlė, kad Kanados
vyriausybė teistų nacių karo
nusikaltėlius, pasiremama
senais tarptautiniais įstaty-
mais, kurie liečia piratų
nusikaltimus. Vyriausybė
turėtų pakeisti turimus įstaty-
mus, kad piratų kodeksas būtų
pritaikytas ir karo nusikalti-
mams. Pagaliau prof. Cotler
ragino vyriausybę suteikti šiai
investigacijai komisijai pilną
aprupinimą lėšomis ir para-
ma, kad visas bylas būtų gali-
ma aiškinti kuo greičiausiai.

Duodamas pavyzdys, kuria-
me vienintelis iki šiol išduo-
tas imigrantas Albert Rauca,
kuris buvo kaltinamas 12,000
Lietuvos piliečių, daugiausia
žydų, nužudymu, mirė Vokie-
tijos kalėjime dar prieš teismą.

KALENDORIUS

Sausio 18 d.: Leobardas,
Priska, Darius, Ragnytė.
Sausio 19 d.: Marijus, Mor-
ta, Raivedis, Gedvilė.
Sausio 20 d.: Fabijonas,
Germana, Daugvydas, Vaidė.
Sausio 21 d.: Epifanas,
Agnietė, Rungaila, Garšė.

ORAS

Saulė teka 7:15, leidžiasi
4:47.

Saulėta, temperatūra dieną
45 l., naktį 25 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Atlaidų potvarkis

Iki šiol, kai popiežius pamal-
dų ar audiencijų proga tam
tikromis progomis vyskupai
teikdavo palaiminimą ir visu-
tinius atlaidus, atlaidai būda-
vo skiriami tiems, kurie ten
dalyvaudavo ar būdavo pavar-
dijami (pvz. dalyvių savių).
Atsižvelgdamas į prašymus,
gautus iš įvairių pasaulio
šalių popiežius Jonas Paulius
II patvarkė 1985 metų
gruodžio 13 d. ir tas potvarkis
paskelbtas gruodžio 14 d., kad
nuo dabar teikiamus visuoti-
nius atlaidus gali gauti ne tik
pamaldų ar audiencijų dalyviai,
bet visi, kas negalėda-
mas ten dalyvauti, tas
pamaldas seka per televiziją
ar per radiją. Salygos visiems
tos pačios: kad būtų gautas
atgailos sakramentas (išpa-
žintis), priimta šv. Komunija
ir pasimelsta Švento Tėvo
intencija.

Tikybės pamokos

Pagal praėjusiais metais
Apaštaly Sosto ir Italijos
pasirašytą susitarimą, Itali-
jos valstybinėse mokyklose
nuo šių metų yra įvedamos
religinio auklėjimo pamokos
tiems mokiniams, kurie išreiš-
kia norą jas lankyti. Popie-
žius Jonas Paulius II šiomis
dienomis Italijos vyskupų
konferencijos pirmininkui
pasistumė laisvę, atkreipia
dėmesį, jog šiuo susitarimu
Bažnyčiai atsiskleidžia nauji

ir platus veiklos barai. Popie-
žius ragina vyskopus visomis
atitinkamomis priemonėmis
paskatinti moksleivius ir jų
tėvus pasinaudoti valstybinių
mokyklų suteikiama galimy-
be gauti religinį auklėjimą.

Kardinolas Irake

Popiežiaus Jono Pauliaus II
pavedimu, prancūzas kardino-
las Etchegaray buvo nvykęs
su humanitarine misija į
Iraką, aplankyti ten esančių
Irano karo belaisvių, jiems
išreikšti popiežiaus solidarū-
mą, tarti deramai paminėti šį
svarbų lietuvių tautos isto-
rijos įvykį, bet ir drauge ta
proga ypač svetims šalims
priminti Lietuvą ir krikščio-
niškus lietuvių tautos dabar-
tinę sunkią padėtį. Lietuvos
krikšto jubiliejui pravesti
Kanadoje yra sudarytas spe-
cialus komitetas. Bus taip pat

Krikšto jubiliejus

Kanadoje, kaip ir kituose
laisvojo pasaulio kraštuose,
yra rūpinamasi kuo plačiau
suaustu atžymėti Lietuvos
krikšto šėsių šimtų metų
jubiliejų, kuris bus minimas
ateinančiais metais. Siekiama
ne tik tiktai deramai paminėti šį
svarbų lietuvių tautos isto-
rijos įvykį, bet ir drauge ta
proga ypač svetims šalims
priminti Lietuvą ir krikščio-
niškus lietuvių tautos dabar-
tinę sunkią padėtį. Lietuvos
krikšto jubiliejui pravesti
Kanadoje yra sudarytas spe-
cialus komitetas. Bus taip pat

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

STUDENTŲ ATEITININKŲ ŽIEMOS STOVYKLA

Sunku tikėti, kad Kalėdų atostogos taip greit pralėkė ir kad kasdienybė vėl įsijungia į vėžes. Pro traukinuko langą matau įprastus vaizdus: pakelius, universitetą, bet mintys jų neregistruoja, nes jos klaidžioja atostogų prisiminimuose, ypač studentų ateitininkų stovyklos Burlingtone, Vermonte.

Prisimenu tą nekantrumą su kuriuo išvažiavom iš namų, nekantraudami vėl susitikti su draugais iš įvairių JAV ir Kanados vietovių. Galvoju, kaip sunku bus paaiškinti amerikiečiams draugams mokyklą, kad praleidau suvait su net 65 studentais, susitikau su senais draugais iš Toronto, Los Angeles, Chicago, Bostono, New Yorko, Washingtono, D.C., Tennessee, Connecticuto, Rochesterio. Aišku, buvo ir naujų veidų, bet draugystės ryšiai lengvai užsimezgė. (Centro valdyba atsispauso koledžui, kurio, dėl vietos stokos ir vėlavimo registruotis, nebegalėjo patekti į šią stovyklą.)

Tą pirmą vakarą, gruodžio 26 d., buvome išvarę po ilgų kelionių, bet studentiškos energijos netrūko paplėpti su draugais ir apžiūrėti stovyklavietę — Bishop Boothe Conference Center, tai rekollekcijai namai mokyklai ant Lake Champlain kranto. Pasakius, kad vaizdas atsivėrė iš ryto patekęs saulei, bet jau iš vakaro jautėm gaubiančią ramybę ir grožį, klausydami ežero bangų dūžių ir apledėjusių krantų.

Rodos, vos tik atsigulėm į lovas, o jau žadino pusryčiams. Vaziuojam slidinėti! Lauke snigo — žadėjo būti puiki diena kalnuose! Išvykom į „Jay Peak“. Vieni vėjo greičiu pasileido nuo kalno viršūnės, kiti truputį lėčiau, pasigrožėdami vaizdais. Smagiai išdykaudami sniege nepajutom, kaip greitai prabėgo laikas. Pradėjo tūkti ir atėjo laikas grįžti į stovyklą. Vakaro programai Kristina Lukaitė ir Viktorė Venclovaitė buvo sušiosios susipažinimo žaidimus, kurie nusišė į šokių.

Nežinau iš kur sėmėmės jėgų, bet jų buvo begalinis šaltinis visą savaitę. Pati dabar stebiuosi, kai akys merkiiasi iš nuovargio.

Gruodžio 28 diena, šeštadienis. Pusė stovyklautojų anksti išvyko vėl į kalnus — „Sugarbush North“, o kita pusė, kurioje aš, kad esame truputį sustyrę po vakarykščios išvykos, nutarė pusdienį praleisti stovyklos laukuose slidinėjant „cross-country“ ar vaikščiojant takeliais, o dar kiti išvyko į Burlington miestelį.

Dabar vartau nuotraukas, kuriose atgyja draugų veidai. Vyras, traukinyje sėdintis šalia manęs, slapčia meta žvilgsnį į įamžintą mano prisiminimų nuotrauką. Mato grupę studentų, stovinčių šalia sniego senio, grupę krautuvių ar kur kitur susibūrusių. Jaučiu, kad tai nedomina jo, nes jis atsiverčia laikraštį ir pasineria į jame. Gerai, kad jis nepertaukė mano minčių srauto. Nesuprastų. Ypatingą nuotykių tą popietę mieste lyje neturėjome, tai sunku būtų išaiškinti, kodėl taip ilgai

į tas pačias nuotraukas žiūriu. Jose kiekvieną draugą atskirai atgaivinu, lyg jie būtų čia pat — judantys, besišypsantys, besijuokiantys. Ryškiai prisimenu pasikalbėjimus ir juokus. Tikrai reta programa su draugais iš kitų vietovių laisvai pasidalinti mintimis, nes dažnai pritrūksta laiko, o susitikimai nedažni. Širdis prisipildo bendraminčių draugų ilgesiu. Nuotraukas sudėdau į voką ir akis vėl nukreipiu pro langą, bet mintys tebeklaidžioja kitame pasaulyje, kitoje tikrovėje.

Šeštadienį vakare stovykloje žiūrėjome praėjusios vasaros Baltų taikos ir laisvės laivo ekskursijos Baltijos jūroje vaizdajuostę. Studentas Vytas Čuplinskas vaizdą papildė pastabomis ir paaiškinimais. Po to matėme filmą „Gorky Park“, kurioje pajutome tą paranojišką baimės šėšėlį, už kiekvieno kampo tykojanti Sovietų Sąjungoje, stebėjome kai kurių veikėjų savanaukiškumą, o kitų — laisvės troškulį.

Sekmdienį po pusryčių susirinkome salėje diskusijoms — debatui, kurį pravedė Arūnas Pemkus. Į mažesnius būrelius susiskirstę aptarėm teigiamus ir neigiamus ginčus apie lietuvių išlaikymo prasmę bei vertę mūsų studentavimo laikais. Buvo daug įvairių pasisakymų, bet sunkiausia buvo surasti tvirtų, nenuginčijamų neigiamų pastabų.

Po diskusijų ruošėmės pietums. Visą savaitę šeiminkavome patys. Keli stovyklautojai buvo atsakingi už kurį nors valgį, bet dažniausiai į šį darbą įsijungdavo didesnė grupė, taip, kad buvo net smagu erdvioje virtuvėje salotas pjaustyti, sriubą maišyti ar mėsą kepti. Ir valgėm skaniai, nes nuo pirmos dienos kiekviena grupė stengėsi vis truputį geriau, truputį mandriau paruošti.

Stovykla, pilnutinė nebūti be futbolo rungtynių. Tą popietę prisivartėme sniege, o grįžę ir prie židinio apšilę, pasiruošėm šv. Mišioms, kurias atnaušo studentų sąjungos dvasios vadas kun. Cukuras.

Po šv. Mišių susirinkome pašnekesiui apie mūsų ideologijos tėvą — prof. Stasį Šalkauskį, kurio 100 metų gimimo sukaktį švenčiame 1986 metais. Kun. Cukuras vaizdžiai apibūdino Šalkauskio biografiją, jo asmenybės ypatumus, jo nepaprastą ramumą bei gilumą, jo dvasinį brendimą įvairių mokslo šakų įtakoje. Gaila, kad esame per jauni, negalėjome Šalkauskio patys pažinti, nes tokie asmenys yra reti.

Po vakarienes buvo susikaupimo vakaras. Pradėjome su mintimis iš poezijos Jono Pauliaus II apaštalinio laiško pasaulio jaunimui. Išėję į lauką su žvakutėmis klausėme savęs ar išdrįsim, eidami per žemės tamsą, paimti šviesą, negestantią liepsną, kuri tuo pačiu apšviečia kelią ir nudegina rankas. Mastėme apie praėjusius metus, ruošėme sąžinės apyskaitas išpažinčiai, žiūrėjome skaidres. Sustoję ratu vakarą užbaigėm bendrą maldą padėkodami Dievui už ką nors ypatingo

Studentų ateitininkų žiemos stovyklos Burlingtone dalyviai.

šiais metais ir prašydami vilčių bei stiprybės Jam tarnauti ateinančiuose Naujuosiuose Metuose.

Pirmadienį, gruodžio 30 d., vėl pasileidome nuo „Sugarbush North“ kalnų. Pakilom, rodos, virš debesų iki pačios kalno viršūnės, kur mus apsupo nuostabus grožis. Visur balta, balta — apsnigti medžiai ir takeliai. Kur tik pažvelgsi — kalnų kalnai. Aišku, kvapą sulaukė žvilgsnis žemyn, kur turėjome atsiverti... ir pasileidom vingiuodami takeliais prie savo tikslo. Būtume galėję dar ilgai, ilgai taip džiaugtis, bet laikas nesuvaldomai bėgo ir nepajutome, kai vėl reikėjo grįžti į „namus“, į stovyklą.

Tą vakarą žaidėm žaidimą „Koks prots“, kur žaibo greitu metu reikėjo atsakyti klausimams apie ateitininkiją, stovyklą arba Lietuvą, kad tik kitos komandos nespėtų laimėti sau taškų. Po to išsiskirstėm — vieni prie židinio susėdę pašnekečiuoti, kiti susirinkę lošė naują žaidimą, kurį pavadinom „Prano Dovydaičio Trys pamatiniai klausimai“.

Paskutinė pilna stovyklos diena praeit atsakubėjo. Jau gruodžio 31 d. Šį rytą klausėmės Arūno Čiubarkio pašnekesio apie jo išpuolius ok. Lietuvoje, ypač apie teatrą. Jis mums tai labai realiai apibūdino, pabrėždamas ypatybes, kurios labiausiai skyrėsi nuo Amerikos teatro. Jis įdomiai pasakojo apie teatro lankymą, apie aktorius, dramų temas. Jo pasakojimas įgaliu mus pažvelgti į vieną dalelę ok. Lietuvos gyvenimo.

Po pietų dalis stovyklautojų išvažiavo į miestelį pasiklausti University of Vermont metinio džiazo festivalio, kiti puošė salę Naujųjų Metų sutikimo pokyliu, o studentų centro valdyba ruošė iškilmingą vakarienę. O vakariene buvo puiki! Padėkoję Dievui už paskutinį šį metų valgį, prašėme, kad vakariene kartu su Jo palaima būtų mums pastiprinimas žengiant į Naujuosius Metus. Susėdusius puotauti labai gražiai aptarnavo studentų centro valdyba, kuriai tenka padėka ne tik už vakarienę, bet didelis ačiū už suteiktą progą su draugais pastovyklauti, už paaugotą darbą ir laiką, rengiant šią stovyklą, kuri gražiai atspindi gyvenančią studentų ateitininkų veiklą. Pridera čia ir išvardinti centro valdybą, nes ji visa dalyvavo: pirmininkas Arūnas Pemkus, vicepirmininkas Algirdas Lukoševičius, išdininkas Henrikas Šatinskas, nariai su įvairiomis pareigomis — Darius Ivaška, Darius Kudžma, Kristina Lukaitė ir Raminta Pemkutė.

Paskutinio vakaro prisiminimai tebėra ryškūs atmintyje. Talentų vakaras. Įvairūs pasirodymai — dainos, eilėraščiai, juokai, net orkestrėlis. Gražiai pasidžiaugėm, paskui įsimegė šokom ligi metų pabaigos. 1985 metus išlydėjom su seneliu — Vytu Čuplinskiu, o 1986 metus pasitikom su naujagimi kūdikiu — Vidu Žlioba. Valio!

Ilgiausių metų visiems! Ir vėl dūkom šokių muzikai grojant. Tikrai smagu draugų tarpe! Sustok, laike, palauk dar valandėlę! Bet laikas ausų neturi, neišgirdo prašymo ir neleido mums dar ilgiau pasidžiaugti. Jau sausio 1 dieną stovykla baigėsi ir reikėjo skirstytis į namus. Paskutinį kartą apkabinom draugus ir pasižadėjom šią vasarą vėl susitikti. Susėdę į mašinas išvažiavom. Oi sudiev, sudiev...

Žiūriu pro langą ir matau pažįstamus miesto vaizdus. Traukinukas jau rieda į stotį. Laikas į mokyklą. Prisi-traukiu arčiau kuprinę ir pasi-rošiu žengtį į gyvenimą, pasistiprinusi atostogose atgaivinta dvasia.

Studentė stovyklautoja

SVARBI ŽINIA

Kun. A. Lipniūno moksleivių kuopa ruošia tradicinį „Pončukų“ balių sausio 25 d., 7:30 v.v., Jaunimo centre. Kuopos nariai atliks komišką operetę, kurią režisuoja Rasa Solimaitė-Petkūnienė. Po programos bus vaišės ir šokiai; gros „Aidas“. Kvietame visą Chicago ir apylinkių ateitininkų šeimą — sendraugius, akademikus, studentus, moksleivius bei vyresnius jaunius pasilinksinti prieš gavėnią.

Visų labai laukia: Kun. A. Lipniūno kuopos valdyba ir nariai

ATEITININKŲ NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

1985 m. gruodžio 31 d. Ateitininkų namuose Lemon-tale įvyko tradicinis Naujųjų Metų sutikimas. Balius buvo puikus. Jam vadovavo šių namų tarybos vicepirmininkas dr. A. Razma (jaunasis). Svečių buvo beveik pilna salė. Jaunimas sudarė 4 stalus, vyresni — kiek daugiau.

Pokylį pradėjo dr. A. Razma — sveikino svečius, linkėdamas laimingų Naujų Metų. Dėkojo už gausų dalyvavimą.

Maldą sukalbėjo Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis, kuris dėkojo Viešpačiui už gausią Ateitininkijos šeimą ir už nuveiktus praėjusių metų darbus, prašė stiprybės ateities siekimuose.

Labai malonu svečių tarpe buvo turėti šių namų steigėją Elenutę Razmienę ir dr. A. Razmą, kurie nuolat sielojasi šių namų rūpesčiais. Vakariene, kurią paruošė Daunoravičienė ir jos vyras, buvo skani ir gausi. Tortus kepė O. Norvilienė. Jiems nuširdų ačiū reiškia šio renginio vadovas dr. A. Razma ir visi svečiai.

Po skanios vakarienes skambėjo lietuviškos dainos, kurioms vadovavo gražiabalsis jaunasis dr. P. Kisieliū.

Naujieji Metai atėjo gražiai muzikai apatinėje salėje skambant. Sugiedojus Lietuvos himną, pasipylė įvairių spalvų snaigės. Sprogo palubėje kabantieji balionai. Visi šoko iki ankstyvo ryto.

Nuotr. Ramintos Pemkutės

Džiaugdamiesi šio vakaro pasisekimu esame dėkingi jaunam daktarui A. Razmai už jo darbą ir visiems talkininkams. Tarka buvo pasigėrėtina. Prie gėrimų baro nesant aptarnaujančio asmens, be žodžio prisistatė ir visiems maloniai patarnavo šio vakaro garbės svečias, Lietuvių Fondo įkūrėjas, dr. A. Razma. Čia tinka lietuvių liaudies patarlė: „Kas moka patarnauti, tam lengva vadovauti“. Prie šios tautos jungėsi ir viešnios, kurios neatsisakė padėti, tai: A. Misiulienė, E. Kriaučiūnienė, V. Pargauskienė, G. Čepaitytė, P. Baukienė, ab. Talat-Kelpšai ir kt. Ačiū.

Vakarienei šeiminkinė surado ir padėjo salės papuošimui tarybos narė Rasa Poskūnienė. Nors jaunimas buvo pasižadėjęs, bet iš jų visų atsirado tik Vita Reinytė, kuri puošė šokių salę ir išvakarėse ligi vėlyvos nakties dengė stalus su dr. Antanu ir Talat-Kelpšais. Salę puošė eglutė, papuošta I. Stončienės tikrų šiaudų ornamentais.

Labai sąžiningai prie svečių priėmimo ir atsiskaitymo dirbo tarybos išdininkas A. Pargauskas. Jiems visiems pagarba ir padėka, ypač Talat-Kelpšai ir jo žmonai Mil-dai.

Izabelė Stončienė

Sąlygos vienybei

Posnanės, Lenkijoje, vyskupas Stroba, aukdamas šventas Mišias Lourdo Dievo Motinos šventovėje, karštai paragino Europos tautas pašalinti tarpusavio nesutarimus, nepasitikėjimą, padėti į šalį ideologinius konfliktus. Europos tautos teduoda pavyzdį, pažymėjo lenkas vyskupas, jog tautos yra pajėgios tarpusavyje taikiai sugyventi vieni kitų pagarbos dvasioje, teisingume ir pilnoje laisvėje, nes tikroji taika turi remtis teisingumu ir laisvės principais. Socialiniai, politiniai, ideologiniai ir religiniai konfliktai turi būti šalinami, pabrėžė vyskupas, tuo būdu sudarant reikiamas sąlygas Europos vienybei sukurti.

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJA
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 768-0033
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas neįsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuodžiura. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už akelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimus skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Ie neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
Tel. RE-licance 5-1811

DR. ALGIRDAS KAVALIŲNAS
Specialybė — Chirurgija
Specialybė — Vidasų ligos
Nechirurginis išsiskyrimas vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
Tel. RE-licance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų kyditojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St., Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidasų ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidasų ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŲBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Broliška meilė – EKUMENINĖS VIENYBĖS PAGRINDAS

Visi krikščionys, kurie Jėzų Kristų laiko Dievo Sūnumi ir savo išganytoju, prisimena Kristaus prieš mirtį paskutinę maldą „Kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje, ir aš tavijė; kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs“ (Jn.17, 21). Bet daugelis jų eina savo keliais, ieško savų priemonių sekti Kristumi ir skelbti bei įgyvendinti žemėje jo mokslą. Tai nėra normalu, žiūrint iš Kristaus, Dievo Sūnaus, pasiuntinybės žemėje, bet normalu iš žmogiškos pusės. Žmogus pats nori apsispręsti, pats nori išbandyti geriausius kelius į tikslą, nors tai patį tikslą paskelbė ir prieš akis pastatė visų krikščionių mokytojas Jėzus Kristus.

Vatikano II susirinkimo atstovai, priimdami dekreto apie ekumenizmą, sau pirmiesiems padarė aiškų priekaištą: „Nors katalikų Bažnyčioje yra visa Dievo apreiškimo tiesa ir visos malonės priemonės, bet jos nariai nesinaudoja jomis taip uoliai, kaip privalėtų. Dėl to Bažnyčios veidas ne taip ryškiai šviečia nuo mūsų atsiskyrusiems broliams ir visam pasauliui, ir tai sulėtina Dievo Karalystės augimą“ (Ekumenizmas, 4 n.).

Dekrete pabrėžiama, kad tas nevieningumas, tas Kristaus ir jo mokslo padalinimas nėra tik vien kaltė tu, kurie atsiskyrė, bet kaltė ir tu, kurie turėjo tą turtą saugoti, jį skelbti ir juo gyventi. Tų skilimų jau buvo krikščionybės pradžioje, nors tai ir buvo smerkiama, bet „velesniais šimtmečiais kilo didesnių nesutarimų, ir gana nemažos bendruomenės nutraukė pilnos vienybės ryšius su katalikų Bažnyčia, kartais ne be abiejų pusių žmonių kaltės“ (t.p.3).

Tą kaltę turi bet kurios krikščioniškos grupės ir bendruomenės pripažinti, nes tai yra žmogiška. Žmogus Kristų prikryžiuo, žmogus už Kristų paskui mirė ant kryžiaus, žvėri dantyse, ant laužų, kankinių kalėjimuose. Kristus yra vienas ir eiti prie vieningumo turi visi krikščionys, išsiūžę į savo Išganytoją, kuris tos vienybės maldą.

Ekumeninis judėjimas prasidėjo ne prieš dvidešimt metų, kai paskelbė Vatikano II susirinkimas dekretą apie ekumenizmą. Paskiros krikščionių Bažnyčios, bendruomenės, tikinčiųjų grupės stengėsi rasti bendrą kelią, kurio bendrą kūrį laiką kartu galėtų eiti, bendras priemonės, kuriomis bent kai kurių tikslų bendrai galėtų siekti. Tik visuotinis Vatikano II susirinkimas ir katalikai pareiškė vienybės mintį, atsižėdėdamos kitoms konfesijoms heretikų vardo primetimo, o pavadindami juos atsiskyrusiais broliais. Tai jau buvo meilės, kurios Kristus labiausiai iš savo mokinių reikalavo, pareiškimas kitaip tikinčių ar kitu būdu savo tikėjimo tobulumą siekiančių atžvilgiu.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II savo rašte ortodoksų patriarchui Dimitrios I rašo: „Dvidešimt metų po ekskomunikų atšaukimo, kuris sutampa su dvidešimčia metų nuo Vatikano II susirinkimo, mes žiūrime į priekį, į ateitį, į tikslą, kurį Dievo Šventoji Dvasia mums teikia. Malda, studijos, dialogas ir veiksmai turi būti suintensyvinti ir lietus į gilią meilę nugalėti mūsų atsargumą ir baimę“ (O.R.I.6). Panašiai atsakė ir ortodoksų Bažnyčios patriarchas Dimitrios I: „Dėlto iš vienos pusės mes turime paprastai melstis

su didesniu intensyvumu Bažnyčios ir pasaulio Viešpatį, bet iš kitos pusės mes turime paprastai melstis galima vesti ir gilinti meilės dialogą, kuris patiktų Viešpačiui, kartu su teologiniu pokalbiu, kuris yra tiesiamas“ (t.p.).

Teologams reikia palikti išaiškinti daugelį per šimtmečius įėjusių tradicijų, papročių, įsitikinimų, maldų ir praktikos būdų, kurie duoda tikėjimui išorinius rėmus ir kuriais yra apsisiautę daugelis skirtingų konfesijų žmonių. Be savo kaltės jie išaugo tame moksle, tame tikėjime, toje praktikoje, todėl ir jų gyvenimas nuo mažens yra derinamas prie tokio tikėjimo, kuriuo gyvena jų tėvai ar jų bendruomenė. Viena visuomenė galima suderinti ir reikia ekumenizmo dviasioje derinti – tai tikrąją brolišką, krikščionišką meilę, kurios reikalavo Jėzus Kristus. Bet tos meilės negalima pažinti tikrosios tiesos, nebus galima krikščionių suvienyti.

Praeityje yra buvę tokių pasireiškimų krikščioniškoje bendruomenėje, kurios dabar turi gėdytis, kaip praaites nekultūringumo. Bet iš tikrųjų tai yra istorija, kuri pasireiškė to laiko ir tos aplinkos dvasia. Vieni kitus persekiojo iki mirties. Ir to negali šiandien išsistiepti nė viena krikščioniška konfesija. Tai buvo žmogiškas pasireiškimas, kuriame nieko nebuvo krikščioniško, nieko dieviško, nieko to, kas yra nekintamo iš Dievo. Tai buvo tik žmogus, nors vienoje ar kitose apėigo-se krikščitytas.

Kai skelbiama krikščionių vienybės savaitė, tai nėra viena krikščionių bendruomenė, nė viena krikščionių Bažnyčia negali žiūrėti tik į istoriją, kurios jau seniai nebėra. Negalima kelti tik neigiamus paskirų žmonių ar grupių pasireiškimus, kurie dabar tėra tik istoriniai įvykiai. Šiandien reikia vienytis meile, jei jau negalima nugalėti tiesos atžvilgiu savęs ir kitų. Meilė turi sujungti vienai malda, meilė turi sujungti skirtingas konfesijas vienai liturgijai, vienam Dievo ir jo Sūnaus žemėje pagarbinimui. Tik meilėje gali būti vienybė, tik meilėje veikia Šventoji Dvasia, tik meilėje gali suseiti įvairūs tikintieji po vienu stogu, prie vieno altoriaus vienai malda.

Ekumeniniame santykiavime niekas negali reikalauti išsižadėti savo sąžinės ir savo sąžinė atremto tikėjimo. Reikia matyti ir gera, kas yra atsiskyrusiose broliuose, nes anot apaštalo Pauliaus Jėzus paskirsto malones ir tarnybas, turtindamas Jėzaus Kristaus Bažnyčią įvairiomis dovanomis, „daryti šventuosius tobulus, tarnystės darbai, Kristaus kūnui statyti“ (Ef.4, 12). Tas pat dekretas sako: „Nėra tikro ekumenizmo be vidaus pakitimo. Juk vienybės troškimas gimsta ir auga iš dvasinio atsinaujinimo, savęs išsižadėjimo ir iš didelės, veiklios meilės. Todėl reikia melsti dieviškąją Dvasią nuosirdaus savęs išsižadėjimo, nuolankaus ir romaus tarnavimo, didžio broliškumo kitiems malonės“ (t.p.7). Ir katalikai turi su dekretu kartu sakyti: „Todėl nuolankiai prašome Dievą ir atsiskyrusius brolius atleisti mums, kaip ir mes atleidiame savo kaltininkams“ (t.p.7). Tai krikščioniškos vienybės pagrindas.

Pr. Gr.

KAI IŽDAS IŠTUŠTĖJA

BRONIUS NAINYS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba gyvena maždaug taip, kaip Amerikos valdžia: vis giliau lenda į skolą. Gal tai ir nėra visiškai teisybė, bet tikrai netoli jos. Jeigu per metus daugiau išleidžia negu gauna, tai aišku, kad pelno nepadarė. Gera dar, kad iš praities yra šiokių tokių likučių, kitaip ir „kromeli“ reiktų uždaryti. Kodėl taip pasidaro?

O gi todėl, kad labai akmenuoti keliais Bendruomenėi į gyvenimą žengiant „politikierių dinastija“ visaiplūdiu jai susidaryti kokius nors pastovius išdus. Juk visi prisimenam, kad JAV Lietuvių Bendruomenė „gavo leidimą“ steigti tik tada, kai daugiau negu pusę savo solidarumo inasų pasižadėjo atiduoti Amerikos Lietuvių Tarybai. Bendruomenė turėjo užsiimti tik kultūra, o pagal anuos politikierius, kultūrai pinigai nereikalingi. Tokias nuotaikas labai gerai atsimena JAV LB pradininkai. Taip pat dar niekas neužmiršom, koks trūkumas kilo, kai JAV Lietuvių Bendruomenė pradėjo rinkti lėšas jos dirbamam Lietuvos laisvinimo darbui Vasario 16 progai. Prisimenam, kaip labai ir kokiais botagais buvo plakama tuometinė jos vadovybė, ir daugelis politikierių dar ir dabar garsiai šaukia, reikalaudami per Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimus suteiktas lėšas gražinti Amerikos Lietuvių Tarybai, nes, pagal juos, tie pinigai tik jai tepriklauso.

Tačiau visuomenė galvojo kitaip. Bendruomenės reikšmę suprato ir gausiai jai aukoję Tomis Vasario 16 aukomis JAV LB ir „atsistoję ant kojų“ ir atliko labai daug Lietuvai ir lietuvių tautai naudingo darbo. Kąžin kokia būtų šiandien šio krašto Bendruomenės padėtis, jeigu neturėtų tų aukų. Už tai ir labai svarbu, kad dosnūs aukotojai, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės šventę, ir toliau taip pat gausiai lėšomis paremtų JAV Lietuvių Bendruomenę, ypač šiais metais, kai ir ji iš praėjusios valdybos beveik nieko nebepaveldėjo. Tačiau Vasario 16 čia pat ir jai „atsigauti“ nebus per sunku.

Kitokia padėtis yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybės. Iš visų Bendruomenės valdžių ji yra pati neturtingiausia, nes savo žinioje neturi tiesiogiai jai priklausančių „piliečių“. Visus tuos „piliečius“ globoja kraštų Bendruomenės ir pagal rašytus bei neraišytus, gal net daugiau tradicinius dėsnius tuos „piliečius“ tik jostegali „apdėti“ mokesčiais. Kaip tad tų lėšų išgyti PLB valdybai? Daug metų išdo reikalai kelia jai didelį rūpestį. Net buvo kreiptasi į PLB seimus ir iš jų prašoma pagalbos. Net dviejuose pastaruosiuose PLB seimuose buvo priimti nutarimai, įpareigoja kraštų Bendruomenių valdybas bent trečdali Vasario 16 minėjimų progai surinkti aukų skirti PLB valdybos išdvi, tačiau ne visos kraštų valdybos tą nutarimą vykdė. Taip PLB valdyba ir lieka tuščiomis rankomis: nors ir prisidrožk pinigų už tvoros atsides. O tų pinigų reikia, nes darbų yra daug. Prisiminkim tik praėjusių metų užsimojimus bei atliktus uždavinius.

PLB finansų komisijos dalis narių užbaigusi laisvų siuntimo darbą. Sėdi iš kairės: Prudencija Jokubauskienė, Aldona Slonskienė; stovi: Balys Slonskis, Juozas Masilionis, pirm. Stasys Jokubauskas, Pranas Masilionienė ir Birutė Prapuolenienė.

Jau sudaryti planai ir pradėti organizaciniai darbai paruošti II Pasaulinio karo metu Lietuvos istoriją. Ši uždavinį reikia vykdyti skubiai. Kad okupantas nepateiktų pasauliui jos iškreiptos versijos. Ši istorija, angliškai parašyta, būtų taip pat didelė pagalba besirgumiant su OSI ir gelbstint jos be reikalo apkaltintus lietuvius.

Daug darbo ir lėšų kainavo PLB valdybai praėjusiais metais lapkričio 23-24 Chicago „Tautinės sąmonės išlaikymo išeivijoje“ konferencijos suruošimas ir pagaminimas bei išplatimas su ja susijusios Pasaulio lietuvių anketos bei jos duomenų sutvarkymas kompiuterių pagalba. Mokslininkų kelionių išlaidos, kai kurie atvyko net iš Australijos, ir visi kiti reikalai kainavo tūkstančius dolerių.

PLB valdyba ruošė memorandumus, dokumentus ir siuntė savo atstovus į Ottawą reikšti Sovietų Sąjungai protestą dėl Lietuvos okupacijos ir žmonių teisių pažeidimo, kai ten vyko Helsinkio akto vykdymo peržiūros konferencija. Lėšomis parėmė lietuvių žurnalistų keliones į PEN sąvažiavimus Japonijoje ir Veneculoje. Tai buvo labai naudinga Lietuvai, nes į tarptautinę plotmę buvo išskeltos okupanto daromos skriaudos. Daug pinigų išleista ir švietimo reikalams. Paremta daug užsienio jaunų lietuvių, vykstančių į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje mokytis lietuvių kalbos, siųsti jauni žmonės į Pietų Ameriką dirbti su vietos jaunimu ir mokytį j lietuviškai ir ruošiamos įvairios švietimo ir tautinio auklėjimo priemonės. Įkurtas tų priemonių rezervuaras, skirtas naudotis viso pasaulio liutuanistinio švietimo darbininkams. Rušiamas Pasaulio lietuvių žinybas, persispausdinama ir platinama Lietuvos pogrindžio spauda, rušiamasi Pasaulio lietuvių kultūros kongresui. O praėjusiems metams baigiantis, buvo paruoštas ir anglų kalba išleistas lankstinukas apie Lietuvą. Labai naudinga trumpa istorinių, geografinių ir etnografinių žinių santrauka, ypač pabrėžiant okupacijos laikotarpį, sąlygas, skriaudas ir lietuvių kovas už išlaisvinimą iš raudonojo teroro.

Nesunku bus susidaryti vaizdą, kiek visiems šiems darbams reikia pinigų. O kur gi PLB valdybai tų pinigų gauti, jeigu ne iš tų pačių dosnių aukotojų lietuvių, kurie ir taip „nupešioti“, kaip vanagu pagautos vištos. Taigi į tuos

Rimties valandėlei

MEDICINOS PROBLEMOS

Tūkstantmetis medicinos mokslas, nors yra padaręs nepaprastą pažangą, ypač po XIX amžiaus, dar yra pilnas paslapčių ir neišspręstų klausimų. Įvairių organų, pvz. blužnies, funkcijos dar nėra pakankamai ištirtos. Nors yra žinomi, kai kurie faktoriai, kurie sukelia kraujag, leukemiją, vėžį, raupus, reumatizmą, skarlatina, įvairius alergijos reiškinius, astmą, isteriją, epilepsiją, proto ligas, tačiau visose čia paminėtose ligose dar yra daug kas neišaiškinta, lieka daug tamsių pusių. Problema virusų, kurie išsukia vaikų paralyžių, raupus, tymus, influenzą, dar vis nėra pakankamai išaiškinta. Natūralios terapijos metodai, kaip vonios, masažai, gimnastika, dieta, bei homeopatijos naudojimas daugelio gydytojų pripažinti gydymo būdai, tačiau jie nėra medicinos mokslo pilnai pripažinti ir išaiškinti. Dar iki šiol nėra tikros medicininės terapijos arteriosklerozės, leukemijos ir progresyvinės sklerozės. Daugeliui ligų, kaip vėžiui,

neurozei vartojama tik pagalbinė terapija, tai yra tokia, kuri tik palengvina, sumažina ligos fenomenus, tačiau jų pilnai nepagydo kaip tik dėl to, kad dar nėra galimybės nustatyti pilną tų ligų diagnozę. Pagelbinė terapija, kada dirbtiniais būdais pakeičiamos kūno funkcijos, dar nereiškia pilno pagydymo. Daugelio vaistų veikimo mechanizmas taip pat nėra pilnai aiškus, pvz. chinino ir kitų.

Daugelis terapeutinių rūšių nuolat tobulinama, bet drauge dėl daugelio iškyla abejonių, naujų patyrimų ir jos yra kaitaliojamos, išimamos iš medicininės praktikos, pakeičiamos naujomis ir pan. Pastaraisiais metais bandyta nesveikas kūno dalis, pakeisti sveikomis, paimtomis iš kitų organizmų, pvz. bandoma pakeisti ligotus inkstus, net ir širdį, tačiau ir šioje srityje dar toli iki galutinio klausimo išsprendimo. Persodinimas kūno dalių dar iki šiol nėra tikras dėl to, kad organizmas nepakenčia į jį įdėto kito kūno organo ir jį atmeta, jo neprima.

Nepersejamai buvo sukėlęs sensaciją Pietų Afrikos gydytojas Bernard, kuris ėmėsi ligotą širdį pakeisti kito kakt mirusio žmogaus sveika širdimi. Atrodė, kad medicina ims daryti stebuklus. Bandyta įvairiuose kraštuose pakeisti dr. Bernard metodu, tačiau iš visų bandymų vos vienas antras operuotas asmuo išgyveno ilgesnį laiką, kartais iki metų ir daugiau. Bet paskartoja įsodintos širdies atmetimas, nepakentimas ir šiandien medicinoje jau retai bando persodinti širdis. O buvo sudėta daug vilčių į tokias operacijas, sumanyta netgi atskirų organų „bankai“, sandėliai, kad būtų galima turėti po ranka, kada yra reikalus operuoti ir įdėti naują organą. Drauge išliko ir moralinės bei juridinės problemos, kad ir tokie klausimai, ar gydytojas turi teisę iš mirusio lavono paimti kūną dalį, ar tai nėra įstatymais draudžiamas lavonų žalojimas, dėl ko turi teisę pasisakyti mirusiojo artimieji. Ar žmogus turi teisę savo kūno sveiką dalį paaukoti ligoniui, pats save sužalodamas ir t.t. Tai vis dar neišspręstos problemos, nuolat iškilančios medicinos mokslų srityje.

Šiandien medicinos mokslas susiduria ne vien tik su žmogaus kūno ligomis. Dauge-

(Nukelta į 6 psl.)

ŠIOJE IR ANOJE NEMUNO PUSĖJE

J. DAINAUSKAS

4

To laiko lietuvių-lenkų polemikoje vis svarbesnę vietą gauna ginčas dėl konkrečios teritorijos. Lietuvių reikšė pretenzijas į Kauno, Vilniaus, Gardino ir Suvalkų gubernijas, kur gyveno daugiau kaip 6 milijonai žmonių ir kurių tarpe buvo lietuviškai kalbančių tik apie 2 milijonai. Lenkai teigė, kad lietuviškos tėra tik Kauno ir šiaurinė Suvalkų gubernijos dalys. Lietuviai nenusileido ypač Vilniaus krašto atžvilgiu. Rusų 1897 m. statistikos duomenys Vilniaus gubernijoje, o ypač Vilniaus mieste buvo lietuvių nenaudai. Vokiečių 1916 m. pravesto surašymo duomenimis tada Vilniuje buvo 54% lenkų, 41% žydų, o lietuvių tik 21%, nors lietuviai tuos duomenis kvestionavo.

Karui besibaigiant būta (privatų) bandymų susitarti, bet nesėkmingai. Lenkai visuose pasitarimuose reikalavo lietuvių pritarimo federacijai. 1918.XI.11 Vilniuje susidarė pirmasis lietuvių ministrų kabinetas. Tą patį dieną lenkai Varšuvoje valdžią paėmė į savo rankas.

Varšuvoje tuojau pat sudaryta vadinama lietuvių komisija pareikalavo prijungti prie Lenkijos „pakraščius“ ir realizuoti lietuvių bei gudų žemių jungimą į Lenkiją. Greta to buvo sudarytas „Rytų pakraščių gynimo komitetas“, kurio uždavinys buvo padėti organizuoti ginkluotą pajėgas Lietuvai bei Gudijai užimti. Lenkijos vyriausybė visus tuos

„pakraščius“ veikėjų siekius rėmė.

Buvo sudarytas specialus valstybės departamentas lietuvių bei gudų reikalams, o 1918.XII.21 Varšuvoje buvo sudaryta valdančioji komisija šiaurinės Lietuvos apygardai administruoti Lietuvos žemes ir tuo patiu parengti jų jungimą į Lenkiją. Į visą tai „lietuvių vyriausybė Kaune pareiškė nusistebėjimą, kad vyriausybė tos tautos, kuri tiek ilgai kovojo dėl savo laisvės, tą laisvę gavusi, kaimyninių tautų teisių negerbia“. Tuo pat metu Pilsudskis bandė gauti vokiečių sutikimą praleisti lenkų dalinius per Balstogę į Vilnių. Lenkai Vilniuje sudarė „Savigynos“ dalinius, bet 1919.5 Vilnių užėmė raudonosios armijos daliniai.

1919 m. pradžioje išsikristalizavo dvi lenkų koncepcijos: endekų – už inkorporavimą, t.y. visišką Lietuvos jungimą į Lenkijos valstybę, ir Pilsudskio grupės – už federaciją. Endeikai, matydami, kad tarptautinė padėtis neleidžia įjungti visos Lietuvos, sustiprino pastangas Vilniaus miestą bei kraštą besalyginiai įjungti į Lenkiją. Lietuviai priešinosi endekų ir pilsudskininkų pastangoms.

I Versalio taikos konferencija lietuvių nebuvo įleisti, bet neoficiali lietuvių delegacija ten buvo labai veikli. 1919.II.28 d. lenkų delegatas R. Dmowski (Endekų vadas) pareikalavo visą Lietuvą įjungti į Lenkijos valstybę. Tuo tarpu lietuvių delegacija pareikalavo ne tik Vilniaus, bet ir Suvalkų bei Balstogės. O Lenkijos vyriausybė tuo pat metu planavo Lietuvą užimti ginklo jėga. 1919.IV.9 Lenkijos užs. reik. ministerijos politinės padėties analizėje teigiama, kad su lietuviais galima bus kalbėti tik po karinės akcijos.

1919.IV.21, išstumdami raud. armijos dalinius, lenkai užėmė Vilnių. Rytų lenkų dieną, t.y. IV.22, Pilsudskis Vilniuje paskelbė atsisaukimą „I būvu-

sios Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės gyventojus“, kuriame nebuvo jokio sprendimo ir buvo pripažįstama teisė vietos gyventojams patiems spręsti savo krašto likimą. Lenkai, ypač endeikai, Varšuvoje sukėlė didelį triukšmą dėl to atsisaukimo ir seime pareikalavo „užimtas šiaurės rytines žemes (t.y. Vilniaus kraštą) prijungti prie Lenkijos“.

Vilniaus užėmimas išaukė Antantės nepasitenkinimą. Prancūzai tikėjosi greito Rusijos atsiatymo, o angliai buvo prieš lenkų įsistiprinimą Rytų Pabaltijyje. Lietuviai griežtai protestavo prieš Vilniaus užėmimą. Lietuvių-lenkų ginčas įėjo į tarptautinį forumą.

J. Šaulio vadovaujama lietuvių delegacija į Varšuvą nepriėjo prie jokio susitarimo, nes lenkai vis reikalavo federacijos, kurioje užsienio politika, karinė vadovybė, geležinkeliai, paštas bei išdaz turėjo būti bendri, kas savaime vestu prie lenkų valdymo Lietuvoje. Lenkai atsisakinę pripažinti Lietuvos valstybę, motyvavdami tuo, kad Lietuvoje vis dar buvo vokiečių kariniai daliniai.

Prasidėjo įvairių demarkacinių linijų projektai. Po Versalio taikos sutarties pasirašymo lenkai pradėjo karo veiksmus prieš Lietuvą. Atsirado vadinama Focho linija, kurios dalis iki šios dienos sudaranti Lenkijos sieną. Lietuva, besitraukianti iš jos vokiečiams, buvo labai sunkioje padėtyje. Lietuvos vyriausybė truko visko. „Bet mažai ir silpna Lietuva ginčė su Lenkija pajėgė savyje sukelti kieta užsispyrimą ir ištvermę, atmesdama visus lenkų pasiūlymus, federacijas“. Tas lietuvių užsispyrimas didino lenkų susierzinimą Varšuvoje. Ukrainoje bei Gudijoje lenkų politikai sekėsi. Vien tik Lietuva priešinosi lenkų svajonėms lenkų rytuose sukurti galingą Lenkiją.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

PRIEŠ 30 METŲ

Pradėjus įsibėgėti 1986-iesiems metams, mintys grįžta į praeitį ir sustoja 1956-tuose metuose ties tais įvykiais, kurie vyko prieš trisdešimt metų. Tada Chicago miestas visą savo didybę buvo laisvo pasaulio lietuvių centras. Tada mažai gal kas žinojo Lemontą ir kitus priemiestius, išskyrus gal Willow Springs, kur tuometiniame Bučo daržė vykdavo lietuvių organizacijų gegužinės. Nuvažiuodavom ir į lietuvių marijonų sodus Hinsdale. Tačiau dabar, trisdešimtmečiui praėjus, anų sodų vietoje išaugę nauji gyvenamųjų namų rajonai ir juose taip pat gyvena ir nemažai lietuvių. Ir todėl nėra ko stebėtis jų pastangomis Lemonte įkurti naują Lietuvį centrą.

1956-ji buvo tie metai, kai trijų lietuviškų telkinių trikampyje Chicagoje lietuviai jėzuitai nutarė statyti visų Chicago ir apylinkių lietuvių centrą — Jaunimo centrą. Anu metu dokumentai štai ką skelbia: „1956 m. liepos mėn. 29 d., dalyvaujant 200 svečių ir 16 įvairių organizacijų atstovų, buvo pradėtas Jaunimo centro ir vienuolyno žemė, o tu pačių metų rugpjūčio 23 d. pradėta Jaunimo centro statyba... 1957 m. spalio mėn. 6 d. Jaunimo centras, nors dar galutinai nebaigtas, buvo oficialiai atidarytas. Atidarymo iškilmėse dalyvavo 36 organizacijų atstovai ir apie 800 svečių...“ (Chicago Jaunimo Centras 1957-1967).

Tuo pačiu metu, kai vyko Jaunimo centro, jėzuitų koplyčios ir vienuolyno rūmų statyba, Marquette Parke augo naujosios Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčios mūrai, statomi pagal arch. J. Muloko projektą. Bažnyčia buvo pašventinta 1957 m. vasarą. Visa tai rodo, kad 1956-57 m. tvirtai buvo tikėtasi, lietuviškų telkinių pietvakarinėje Chicago dalyje tvirtumą ir jų išlikimą dar ilgą laiką. Milijoninės sumos toms statyboms buvo surinktos daugiausia iš ankstyvesnės emigracijos atstovų ir jų vaikų. Prisimintina, kad 1957 m. rudenį, vos atidarius dar galutinai neužbaigtą Jaunimo centrą, į Chicago aukštesniąją lituanistikos mokyklą susirinko apie 400 mokinių. Ar tai nebuvo renesanso metai lietuviškoje Chicagoje?

1956 m. pradžioje, prieš 30 metų pilnai įsibėgėjo paruošiamieji darbai pirmajai naujosios epochos JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventei. Tuo metu LB dar nebuvo tvirta, tad tą istorinę Dainų šventę rengė Lietuvių vargonininkų sąjunga, talkon pasikvietus to laiko žymiausių Chicagoje gyvavusių lietuvių chorų atstovus. Iš jų ir buvo sudarytas šventės rengėjų komitetas. 1956 m. liepos 1 d. tuometiniam Chicago Kolizėjui įvykusi pirmoji naujosios epochos JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventė, nors ir netikėtam karščiui siaučiant, praėjo gražiu pasisekimu, sutelkusi per tūkstantį chorisų ir apie 11,000 žiūrovų. Toji gerai pavykusi 1956 m. šventė buvo didelis pasiekimas kitais metais rengti pirmąją naujosios epochos JAV ir Kanados lietuvių Tautinių šokių šventę, o po to — kas ketveri metai vis naujas Dainų ir Tautinių šokių šventes, kurių grandinė nepasibaigė iki šių dienų. Visos tolimesnės šventės jau buvo rengiamos Lietuvių Bendruomenės.

Taigi 1956 metai buvo prietiltis ateities masinėms lietuvių šventėms, iki šiol daugiausia vykusioms Chicagoje, taip pat Toronte ir Clevelande.

Pirmoji naujosios epochos Dainų šventė, palikusi gražaus pelno būsimųjų švenčių rengimui, gausiems chorams įžiebė nemažai entuziazmo. Prisimenu 1956 m. rugpjūčio mėnesį. Dar nebuvo užbaigti tik ką praėjusios Dainų šventės įvairūs reikalai, dar tęsėsi ilgi posėdžiai ir ginčai dėl pelno padalinimo. O štai tuometinio Chicago lietuvių vyrų choro „Vytis“ pakvietimas atvykti į svarbų informacinį pasitarimą tuometinėje „Hollywood“ svetainėje. Pasitarime dalyvavo apie 20 žmonių: muzikų, solistų, aktorų, vyrų choro valdybos narių, lietuvių spaudos atstovų. Tame pasitarime, tiksliau — informaciniame posėdyje buvo paskelbta žinia, kad Chicago lietuvių vyrų choras „Vytis“, vadovaujamas muziko Vlado Baltrušaičio, suka į operinį kelią, pirmajam uždavinui pasirodymas G. Verdi „Rigoletto“. Tame informaciniame posėdyje buvo paskelbta meno vadovų ir solistų sudėtis. Prisimenu su kokiū entuziazmu rašiau „Draugui“ pirmąjį straipsnį apie vyrų choro pasukimą į operinį kelią.

Po to straipsnio įvairioje gausioje tuometinėje spaudoje pasirodė nemažai teigiamų ir neigiamų atsiliepimų. Ne daug kas tikėjo, kad vyrų choras išgautų išsilaukus operiniam kelyje. Nors sunkus ir vingiuotas pradžioje buvo vyrų choro, o vėliau iš to paties vyrų choro išsivysčiusios Chicago Lietuvos operos kelias, pažymėtas ne tik pasaulinių, bet taip pat ir lietuvių kompozitorių operų pastatymais, nors nekartą spaudė finansiniai nepatikimai (jie tebespaudžia ir dabar), tačiau Lietuvių operai vos keli žingsniai beliko iki garbingos 30-ties metų sukakties, kuri balandžio mėn. vidury bus minima operos „Vilniaus Telio“ spektakliais. Tos sukakties išvakarėse Marijos aukšt. mokyklos salėje Chicagoje kaip tik vyksta grandiozinis solistų ir operos choro koncertas, į kurį ir mano, kaip nemažą dalį operos kelio stebėjusio bei aprašiusio, mintys skrieja iš Washingtono.

Bėga laikas, keičiasi Chicago ir aplamai išeivijos lietuviškas veidas, vietoj naujų mūrų statybų daugiau aukojama Lituanistikos katedrai Illinois universitete, Lietuvių ir Tautos fondams, atseit, toms institucijoms, kurios ateityje turės išlaikyti lietuvišką tautinę ir politinę gyvybę išeivijoje. Tačiau niekas neužginčys tiesos, kad 1956-ieji metai buvo svarbus prietiltis išeivijos lietuvių kultūrinei gyvybei ateityje. Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, galima pajusti ir tam tikrą gėdą. 1956-57 m. Jaunimo centro statyboms žmonės aukėjo tūkstančius dolerių. O dabar, kaip rašo puikus spaudos bendradarbis J. Žygas, Jaunimo centrui išlaikyti aukų dėžutėje tebuvo rasta tik 7 doleriai. Kai tuo tarpu nuolatiniškai aprašymai apie šaunias rezidencijas, apie brangenybių pirkimus keliaujant po Braziliją ir kitus pasaulio kraštus mūsų spaudoje tokie dažni. Kita nemaloni žinia: 1957 m. atidarius naują Jaunimo centrą į Chicago aukštesniąją lituanistikos mokyklą susirinko apie 400 mokinių, kai tuo tarpu šiais metais, kiek teko nugarsti, jų tėra ten tik apie 40. Tiesa, veikia K. Donelaičio ir Lemonto lit. mokykla. Tačiau, ar jose gali būti apie 360 lietuviškų gimnazistų? Pažvelgę į lietuviškų laikraščių prenumeratorių skaičių, taip pat rasime didelį jų sumažėjimą, nors puošnių paminklų skaičius Šv. Kazimiero ir kitose lietuvių kapinėse vis didėja, o Sovietų Sąjungos

San Francisco lietuviai prie Kūčių stalo.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LIETUVIŠKOS KŪČIOS SAN FRANCISCO

Praėjusių penkerių metų laikotarpyje San Francisco apylinkėse apsigyveno daug iš kity atvykusių lietuvių. Ypač padaugėjo lietuvių studentų skaičius vietiniuose universitetuose. Džiugu, kad jie aktyviai įsitraukė į tautišką veiklą. Daugiausia jų studijuoja U.C. Berkeley universitete — geroje (nors kartais ir kontroversinį vardą turinčioje), aukšto lygio mokykloje.

Ypač veiklus yra Lietuvių Bendruomenės skyrius ir Lietuvių-Amerikiečių Respublikonų sąjungos skyrius. Pirmasis turi daugiau negu du šimtus aktyvių narių, o antrasis daugiau negu šesiasdešimt.

Šiais metais buvo atgaivinta bendrų lietuviškų Kūčių tradicija, sutraukusi net 110

advokatų griebia amžinybės iškeliausių palikimus.

Tai tokios užuominos ir mintys pažvelgus į 30-ties metų praeitį. Ji įdomi, nes čia rašančiam tuo metu teko aktyviai dalyvauti Chicago lietuvių gyvenime.

trijų generacijų lietuvių kilmės svečių. Kai kurie jų lietuviškai jau nebekalbą, bet širdyje lietuviškai besijaučia, džiaugėsi būdami savo tautiečių tarpe. Šią gražią tradiciją atgaivino Felicija Prekerytė-Brown, o vakaro organizavimui vadovavo Onutė Vindašienė, talkinama Danutės Janutienės, Julijos Fraser, Genovaitės Zaborskienės ir kitų apylinkės lietuvių moterų.

Kūčios buvo švenčiamos gruodžio 24 d. St. John parapijos salėje, Milpitas mieste, kur kadaise klebonavo kun. Viktoras Pavalkis (dabar jau pensininkas). Kūčių stalas gražiai tradiciniai padengtas su šieneliu po staltiesėmis, papuostas rūtėmis ir obuoliukais. Seimininkės sunėšė 12 tradicinių valgių: keturias rūšis silių, kimštą žuvį, žiemos mišrainę (salad), burokėlių sriubą su grybų pyragaičiais, kisielių, agurkų pienu su slyžiais, vaisių kompotą ir Kalėdų pyragą. Plotkėlės buvo gautos iš vietos vienuolyno, o kai kurie atsinešė savų iš Lietuvos atsigustų. Felicija Prekerytė-Brown puikiai nušvietė lietuviškas kūčių

tradicijas ir pravedė keletą kalėdinių giesmių. Vakaro pabaigoje atvyko ir Kalėdų senis (dr. Ričardas Petrys), kuris jaunuosius dalyvius apdovanojo gražiomis dovanomis.

Kita tradicija, kuri jau nebe pirmi metai praktikuojama San Francisco mieste, tai lietuviškos eglutės išstatymas Golden Gate parko paviljone. Lietuviškų šiaudelių ornamentai ir eglutės papuošimas tai seserų Albertos Astraitės-Singh ir Marytės Astraitės-Currier nuopelnas.

Tikime, kad ši gražiai atgaivinti lietuviškų tradicijų dvasia bus tęsiama ir kitais metais, nes, kaip teko girdėti, į San Francisco apylinkę apsigyvenimui atvyksta vis daugiau ir daugiau naujų lietuvių.

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija
CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG
AKTYVAI 45,000,000 DOLERIŲ

TAUPOMOJO SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI			
	SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAGIS	KURSAS
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	\$500	3 mėn. 6 mėn. 1 metų 2 metų 3 metų	7.34% 8.03% 8.51% 9.31% 9.47%	7.15% 7.80% 8.25% 9.00% 9.15%
Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Šeštadieniais: 9:00-2:00	virš \$20,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų 2 metų 3 metų	7.45% 8.24% 8.61% 9.42% 9.58%	7.25% 8.00% 8.35% 9.10% 9.25%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$50,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų 2 metų	7.71% 8.70% 8.88% 9.68%	7.50% 8.25% 8.60% 9.35%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Sešt. 9:00-12:00	virš 100,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų 2 metų	7.98% 8.77% 9.15% 9.95%	7.75% 8.50% 8.85% 9.60%
New York tel.: 718-441-6799	IRA	6 mėn. - 1 m. 18 mėn. - 2 m. 3 m. - 4 m. 5 m. - 6 m.	9.31% 9.58% 9.92% 10.11%	9.00% 9.25% 9.57% 9.75%
St. Petersburg: 813-367-6304				

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakar.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30-1:00 v.
p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312)778-5374.

Midland Federal

Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
598-9400

UNION TOURS, INC.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1986 M.

Malonios Baltijos kelionės — „MINI“ kelionė — 5 naktys Vilniuje — 2 naktys Talline — 2 naktys Rygoje — 2 naktys Helsinkyje, 12 naktų/13 dienų

Kelionės Nr.	Išvykstame	Grįžtame	NYC Kainos	Los Angeles Kainos	Seattle Kainos
401	Gegužės 29	Birželio 10	\$1512.00	\$1692.00	\$1592.00
402*	Birželio 12	Birželio 24	\$1697.00	\$1956.00	\$1865.00
403	Liepos 3	Liepos 15	\$1754.00	\$2001.00	\$1901.00
404**	Rugpjūčio 21	Rugsėjo 1	\$1492.00	\$1762.00	\$1572.00

Malonios Baltijos kultūrinės kelionės — „MAXI“ kelionė — 10 naktų Vilniuje — 2 naktys Talline — 2 naktys Rygoje — 2 naktys Helsinkyje — 17 naktų/18 dienų (Palydovas: Jonas Verbalis)

Kelionės Nr.	Išvykstame	Grįžtame	NYC Kainos	Los Angeles Kainos	Seattle Kainos
4001	Birželio 18	Liepos 5	\$1920.00	\$2144.00	\$2053.00
4002**	Rugpjūčio 20	Rugsėjo 6	\$1735.00	\$1880.00	\$1780.00

* Vidurvasario šventė

** Vieną naktį mažiau — Rygoje.

Nuolaida teikiama padariusiems rezervacijas prieš 1986 m. kovo 1 d.

Kainos nustatytos pagal lėktuvų skridimo grupines 10 asmenų kainas, nustatytas 1985 m. spalio mėn. Kelionė bus duodami pusryčiai ir vakarienė Helsinkyje, 3 valgymai kasdien Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. 2 įžymybių apžiūrėjimai kasdien Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. „Maxi“ kelionėje: 2 ekskursijos į Kauną, 1 į Trakus, 1 į Druskininkus; „Mini“ kelionėje: 1 ekskursija į Kauną, 1 į Trakus. Teatro lankymai — „Maxi“ kelionėje 4: po 1 kiekvienoje sostinėje; „Mini“ kelionėje 3: po 1 kiekvienoje sostinėje. Skridimai iš JAV ir Kanados — FINNAIR, SAS arba KLM, atsižvelgiant į tvarkaraščius. Skridimai tarp Tallino, Rigos ir Vilniaus — AEROFLOT. Kelionė tarp Helsinkio ir Tallino — M/S George Ots laivų. Viešbučiai — TORNI — Helsinkyje, LIETUVA — Vilniuje, LATVIJA — Rygoje ir VIRU — Talline.

Norint daugiau informacijos, skambinti: Stephanie Horton, arba rašyti UNION TOURS INC., 79 Madison Ave. New York, N.Y. 10016.

Bridal Directory
THE PEOPLE WHO MAKE IT HAPPEN TO YOU!

Grand Manor Banquet Hall & Lounge.
5436 S. Archer Ave.
Reasonable Wedding & Banquet Packages. Large Bar & Dance Areas.
"Parties Up To 1,000 Guests."
767-2300

Royalty Banquet Hall
3810 W. 63rd St., Chicago, Ill.
735-4415
Banquets for Wedding & All Occasions. 70 to 250 People. Choice of Different Menus. Reasonable Prices - Ample Parking.

The Arrangement By Donini. We Do One Part or All for your Wedding & or party. We book Bands, & Banquet Halls. Photographers, Musicians, Tuxedo's, Lim Serv. Flowers, Cakes.
14818 Chicago Rd., Dolton, Ill.
849-1590.

SOKOL STICKNEY
4131 Home Ave.
(Near Harlem & 39th)
Stickney, Ill. 788-9828
Banquets For Weddings & All Occasions. Complete Package Plans Available. Reasonable Prices.

Alessandro's Banquet Hall
6040 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
656-7599
Banquets For Weddings & All Occasions
40 to 400 People
Package Plans Available.

CLUB KARLOV
4058 W. 47th St.
Chicago, Ill.
847-8488
Banquets For Weddings & All Occasions

New Gold Coast Inn
2525 W. 71st
434-4149
Hall Available For Weddings, Bridal Showers & All Occasions. Up to 170 People. Ernie, Jerry & Hank.

Travel With Toni Inc.
3210 W. 47th, Chicago, Ill.
847-6500
World Wide Travel
Never a Service Charge
Airline Tickets at Airport Prices
Honeymoon Specialists

Canterbury Travel Ltd
5935 S. Pulaski
Chicago, Ill.
767-5772
World Wide Travel
Honeymoon Specialists
Never a Service Charge

Harvey's Prime Rib
Specializing In Weddings
Bridal Showers-Rehearsal Dinners
Up to 300 People
331 E. Ogden
Westmont, Ill.
789-0700

Vacha Florist
4710 S. Western
Chicago, Ill.
523-6248
Flowers For Weddings and all Occasions

Midway Lounge & Banquet Hall
4222 W. 63rd St.
Chicago, Ill.
581-4222
Banquets For Weddings & All Occasions
Package Plans Available

DePaul Photography
Specializing in Custom Wedding & Banquet Packages Home, Church & Reception Coverage.
Oak Park, Ill.
848-7249
10% Off with this coupon

Red. Dana Račiūnaitė, 4407 S. Artesian, Chicago, IL 60632. Tel. 312-523-9572

Lietuvių gimnazijos mokiniai politiniame seminare

Lapkričio 17 d. aštuoni žmonės iš Vasario 16-tos gimnazijos Huettentfelde išvažiavo į Latvių gimnaziją Muensteryje. Tris dienas jie praleido politiniame seminare. Dalyvavo šeši mokiniai (Rasa Raišytė, Linas Pocius, Darius Kesminas, Jonas Lipšys, Viltis Janutaitė, Dalia Navickaitė) ir du mokytojai (Laima Sidrytė ir Vainis Aleksa). Nuvažiavę pas latvius, visi buvo labai šiltai sutikti ir supažindinti su mokiniais bei administracija.

Kitą rytą, pirmadienį, prasidėjo seminaras. Pirmas kalbėtojas buvo Imants Gross, kuris šnekėjo apie baltų organizacijas pasaulyje, daugiausia apie BATUN — „Baltic Appeal to the United Nations“. Ši organizacija mėgina sujungti visus baltus Europoje, kad jie kartu dirbtų vienam tikslui. Toliau kalbėjo Jolanda Vaičiūtė apie Gorbaciovo apsilankymą Paryžiuje spalio antrą dieną. Vaičiūtė aiškino, kad apie 4.000 žmonių, daugumas baltų, pareiškė savo nepasitenkinimą Gorbaciovo apsilankymu. Jie degino sovietines vėliavas, rodė skaidres ir atliko muzikos programą. Ši demonstracija buvo labai reikšminga, nes ji buvo įvykdyta, nežinant, kad valdžios įstatymai draudžia tokius pasireiškimus.

Po J. Vaičiūtės kalbėjo Rasa Raišytė, mokinė iš Vasario 16-tos gimnazijos. Jos tema — lietuvių gimnazijos kasdieninis gyvenimas: mokyklos taisyklės, Huettentfelde kaimas, mokiniai ir t.t. Latviai buvo labai sudominti šia tema ir nustebinti, kad mūsų gimnazijos mokinių bendra kalba yra anglų, o ne lietuvių. Sekantis prelegentas buvo Juri Estam, estas, kuris diskutavo išsivijus estus. Buvo įdomu sužinoti, kad estai, kaip ir latviai bei lietuviai, kas keturi metai rengia kongresus. J. Estam baigė pirmadienio diskusijas ir pradėjo antradienio, kuriose jis kalbėjo apie dabartinę Estijos

padėtį ir jos problemas. Jos labai panašios į Lietuvos.

Tada kalbėjo Linas Pocius ir Laima Sidrytė, abu iš Vasario 16-tos gimnazijos. Pocius apibūdino lietuvių kolonijas dabartiniais laikais: kada jos prasidėjo, kiek žmonių jose gyvena, ir jų veiklą. Sidrytė kalbėjo apie ECS — „Ethnic Community Services“, organizaciją, kuri padeda jauniems baltams įsigyti tarnybas, naudingas jų tautai. Ši organizacija buvo įsteigta Čikagoje prieš dešimt metų.

Tolimesnis kalbėtojas, Vainis Aleksa, sužavėjo klausytojus. Jis pristatė porą punktų, kuriuos sovietai naudoja įrodyti, kad yra gera gyventi Sovietų Sąjungoje. Bet daug latvių studentų stipriai prieštaravo Vainio pasisakymams. Vainis tais paunkais bandė įrodyti, kad išsivijus jaunimas daug žino apie savo pavergtą šalį. Jis taip pat pasiūlė būdą, kaip lietuviai Lietuvoje galėtų kovoti prieš Lietuvos rusifikaciją.

Paskutinis kalbėtojas buvo Maurice Goutt, kuris kalbėjo apie Baltų namus Paryžiuje. Tų namų tikslas sujungti visus baltus Paryžiuje — veiklius ir neveiklius. (Seminaras tęsėsi visą savaitę, bet mums reikėjo važiuoti namo.) Kiekvieną dieną po paskaitu vyko mokinių darbo būreliai. Vienai grupei vadovavo J. Estam, kuris dirba radio programai „Radio Free Europe“. Mokiniai išmoko įrašyti radijo programas į juosteles. Jie taip pat sužinojo, kaip ir kada „Radio Free Europe“ prasidėjo ir koks jos tikslas.

Antra grupė buvo vedama L. Gross. Ši grupė diskutavo Helsinkio konferenciją. Mokiniai rašė laiškus, prašydami, kad Latvija, Lietuva ir Estija būtų neutralios valstybės. (Buvo dar trys grupės, kurios mokiniai iš Vasario 16-tos gimn. nedalyvavo, nes jos buvo latviškai pravestos.)

Antradienio vakarą panelė Vaičiūtė koncertavo. Ji padainavo lietuviškų dainų ir

padėklamavo vieną latvišką ir vieną estišką eilėraštį. Po koncerto ji pakvietė visus lietuvius prisijungti su dainom. Tada latviai ir lietuviai turėjo „dainų konkursą“. Lietuviai padainavo vieną lietuvišką posmą, latviai — latvišką ir t.t. Tą vakarą reikėjo važiuoti atgal į Huettentfeldą. Buvo labai gaila išvažiuoti ir palikti naujus draugus.

Latvių gimnazija yra labai skirtinga nuo lietuvių gimnazijos. Pirmiausia, jų mokiniai turi daugiau laisvės eiti, kur jie nori, ir jie gali ilgiau pasilikti vakarais mieste. Kitas skirtumas, jų visi mokiniai kalba latviškai tarp savęs, o mūsų bendra kalba dažnai anglų. Latviai mokiniai daugiau bendrauja su visais, o ne atskiromis grupėmis.

Per tas tris dienas, visi lietuviai gerai susidraugavo su latviais mokiniais. Jie tikisi su vieni kitais vėl susitikti ir net geriau susipažinti su naujais draugais.

Dalia Navickaitė,
Vasario 16-tos
gimnazijos mokinė,
11-b klasė

NORIT DARBO MUZIEJUJE?

Balzeko lietuvių kultūros muziejus, kaip žinome, keliasi į naują ir didesnę vietą — Pulaski gatvėje prie 65-os. Pranešama, jog muziejus nori pasisamdyti keletą lietuvių studentų. Pirmenybę duodama tiems, kurie studijuoja daile, dailės istoriją arba socialinius mokslus. Pageidaujama, bet nebūtina, kad jie lankytų ir Ilinojaus universiteto Čikagoje lietuistikos programą. Kreiptis į prof. Violetą Kelertienę, tel. 996-5465 ar 996-4412 arba užsukant į jos raštine, 1220 University Hall.

Jeigu ilgai tylima, tai užmirštama plepėti ir išmoks-tama kalbėti.

F. Nietzsche

KUR MŪSŲ PIRŠLIAI?

Liucija Baskauskaitė, Kalifornijos universiteto Northridge antropologijos profesorė ir departamento vedėja, skaitė paskaitą apie lietuviškas vestuves lapkričio 26 d. Ilinojaus universiteto liuanistikos katedroje.

Prof. Baskauskaitė pirmą kartą susipažino su etnografinės medžiagos, liečiančios lietuviškas vestuves, tautosakos tyrinėtojo Antano Mažiūlio archyve Bostone. Dar būdama aspirante, ji tris mėnesius knisėjosi po jo archyvą tam, kad galėtų savo profesoriams, savo disertacijos komitetui parodyti, jog yra pakankamai etnografinės medžiagos lietuvių kalba. Jos darbas apie lietuviškas vestuves davė jai teisę toliau dirbti su lietuviška medžiaga.

Savo disertacijos „Lietuviškos vestuvės Los Angeles etninėje enklavoje“ rašymui prof. Baskauskaitė paskyrė tris metus, lankydamą lietuviškas vestuves. Dalyvavo 23 tokiose ir išanalizavo jų turinį bei struktūrą. Ji taip pat praleido metus Lietuvoje per mokslinį apsikeitimą IREX (International Relations Exchange), kur susipažino su gausybe etnografinės medžiagos. Savo paskaitoje ji šiuos duomenis pristatė.

Pirmieji etnografinę medžiagą pradėjo rinkti vokiečiai, apie 1526 m. 18 a. Done-laitis įamžino valstiečių, ūkininkų gyvenimą savo poemoje „Metai“. 1870 m. Juškos surinktos dainose detaliskai užkreduotas kaimiečių gyvenimas. Nepriklausomybės laikais buvo sukaupta daug medžiagos, bet ji tebeguli archyvuose. 20 a. pradžioje V. Krėvė-Mickevičius įamžino lietuvių visuomenės urbanizacinės kaitos procesą. O dabar Lietuvoje Vyšniauskaitė renka medžiagą, ir ji netrukus bus išspausdinta.

Kas yra tikros lietuviškos vestuvės? 1985 m., kai Amerikoje gyvenantys žmonės dalyvauja lietuvių vestuvėse, ką jie turi omenyje, sakdami: tos tai buvo tikros lietuviškos vestuvės! Pagal prof. Baskauskaitę, Amerikos lietuviai kalba apie tokias vestuves, kokias įvykdavo 19 a. Ir kodėl lietuviai Amerikoje dar naudoja 19 a. vestuvių modelį?

Prieš atsakydama į šį klausimą, prelegentė apibūdino tas 19 a. vestuves. Sausio ir vasario mėnesiais (taigi, kaip tik dabar!) — šis laikotarpis prieš gėveniją buvo vadinamas mėsdėžiu — piršliai pradėdavo lankyti paneles su kandidatais. Piršlys su vyruku atėdavo pas panelę tik tris kartus. Per tuos tris apsilankymus mergelė turėjo apsispręsti, ar ji nori šiais metais vestis, ar ne. Jeigu nutarė, kad nenori tekėti, ji turėdavo laukti visus metus, iki sekancio mėsdėžio. Paprastai piršlys su potencialiu būsimuoju atėdavo į panelės namus ketvirtadienį ar šeštadienį, ką tik saulei nusileidus. Jeigu jie apsilankydavo labai vėlai, mergina suprasedavo, kad ji vaikino ne pirmas pasirinkimas.

Per antrą apsilankymą arba arielkas piršlys atnešdavo šnapselio, būsimasis — maisto, o jaunoji padovano-davo būsimajam marškinius ar kitoki savo rankų darbą. Jaunosios tėvas šiuo metu nuedavo į būsimojos namus apžiūrėti juo turta patikrinti jaunosios būsimas gyvenimo sąlygas.

Trečias apsilankymas — žieduotuvės — įvykdavo tik tuo atveju, jei jaunosios šeima buvo patenkinta ryšium su būsimojos šeima, namais ir ekonomine padėtimi. Žieduotuvę apeigos skyrėsi kiekvieniame rajone, bet visur buvo šie trys elementai: 1) būsimoji porėlė išgėdavo iš to paties

puoduko, 2) jie apsikeysdavo dovanomis — rūtom, skarelėm, žiedais, 3) jie viešai pasibučiuodavo.

Piršlyboms sėkmingai pasibaigus, prasidedavo antroji fazė — pačios vestuvės. Užsakai jaunosios ir jaunojo bažnyčiose buvo skelbiami tris savaites. Per šį laikotarpį jaunoji buvo laikoma pagarb- boje. Ji į plaukus rīsdavosi kaspinėlius ir puošdavosi ornamentuotais drabužiais.

Vestuvių išvakarėse arba mergvakaryje jaunoji pasiruodavo keisti savo padė-tį (status) ir žengti į naują gyvenimo etapą. Vestuvių dieną ji apeidavo tris kartus aplink židinį; tai simbolizavo jos atsiskyrimą nuo tėvų ir jų namų.

Bažnyčioje tėvai sutikdavo jaunuosius su duona, druska ir vandeniu, vėliu — vynu. Grįžus namo, pora svetimų („čigonų“) jų neįsileisdavo į

DRAUGAS, šeštadienis, 1986 m. sausio mėn. 18 d.

5

namus. Jaunieji turėdavo juos papirkti, kad prieitų prie vaišių stalo. Ši apeiga reiškė apsaugojimą nuo piktųjų dvasių. Tuo metu Europoje žmonės tikėdavo į piktąją akį (evil eye). Kad apsisaugo-tumei nuo žmonių, linkinčių tau blogo, reikėdavo tikrąją asmenybę paslėpti, apgauti piktąją akį.

Vestuvėse jaunieji dalyvau-davo pasyviai. Jaunoji būdavo tyli ir nuliūdusi. Jaunasis buvo laikomas pašaliniu žmogum, kuris suprasedavo, kad neprivalo daug kalbėti. Svarbiausi asmenys — piršlys, praved-davęs apeigas, tėvai bei muzikantai.

Vestuvių linksmybės — šokiai, valgymas ir gėrimas — paprastai tęsdavosi tris, ketu- rias ar penkias dienas. Jauno- ji būdavo išskilingai priimta į naująją šeimą per šokius. Ji turėdavo pašokti su kiekvienu šeimos vyrišku asmeniu. Tačiau jos galutinis priėmi-mas pilnateisio naujosios šeimos nariu įvykdavo tik po

jos pirmojo sūnaus gimimo.

Prof. Baskauskaitė ne tik supažindino klausytojus su 19 a. lietuviškomis vestuvėmis, bet ir iškėlė klausimą, ar tos vestuvės ir jų papročiai buvo būdingi tik lietuviams. Susipa- žinusi su kitų Europos valsty- bių tradicijomis, ji padarė išvadą, kad tokios vestuvės, kurias idealizuoja Amerikos lietuviai, nesiskiria nuo kitų tautybių papročių. Tai kodėl mes taip gerbiame šias 19 a. tipo vestuves? Gal mes nori-me džiaugtis savo etniškumu ir kuo nors išsiskirti iš kitų 20 a. gyventojų. Juk vestuvės — tai pats tiesiogiausias būdas perduoti kultūrą — pirmiausia per biologinį pasisekimą, paskui per asme- nų, auklėjamų kultūrą perduo- ti, enkultūraciją. Vestuvės — mūsų kultūros simbolis ir drauge jos perdavimo meto- das.

Tas viskas labai gražu ir gerai. Bet jeigu tos 19 a. lietu- viškos vestuvės mums jau tokios reikšmingos, tai kur mūsų piršliai?

Bruožai, ruožai ir veidai

Slidinėtojai Kolorado. Iš k.: Vitas Lukošius, Debbie Dean, Aras Tijnėlis, Lidija Stropūtė, Darius Polikaitis, Jurgis Drunga, Edis Sabas, Tadas Stropus ir priekyje — Povilas Burys. Nuotr.: P. Burio

Bruožai, ruožai ir veidai sveikina visus jaunus lietu- vius ir lietuvautes Naujųjų Metų proga ir kaip Vytautas Kernagis, linki, svarbiausia, sveikatos, nes be jos niekas neįkandama.

Toliau, BRV pašto dėžutė tuščia ir laukiame skaitytojų laiškų, skundų bei pasisaky- mų. Mums galima rašyti šiuo adresu: Bruožai, ruožai ir veidai, 4407 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632. Laukiame ypatingai pranešimų apie jūsų draugų, brolių ar seserų, gimtadienius, kad galėtumėm paskelbti.

Naujagimiai ir chuliganai

Vasario 16 gimnazijos direktoriaus žmonai, Marytei Šmitienei, gimė pirmas vaikas 1985 m. gruodžio 13 d., vardu Lina. Tą vakarą gimnazijos mokiniai buvo susirinkę aplink Kalėdų eglutę, kai staiga įbėgo direktorius Andrius Šmitas pasigirti apie dukros gimimą. O pačioje gimnazijoje reikalai ne kokie. Šiais mokslo metais, teigia mūsų žiniarinkis, į gimnaziją „pakliuvo labai bloga grupė“, nors ten nuyko 93 mokiniai iš įvairių pasaulio kraštų. Gruodžio mėnesio gale direktorius Šmitas išvyjo 2 amerikiečius mokinius dėl pamokų nelankymo. Buvę mokiniai taip įsiuto, kad savo „heroiskais var-dais“ nudarė mokyklos, gimnazijos miestelio Huettentfelde ir net kapinių sienas. BRV mano, kad geriau „kokybė, negu kiekvė“.

Tuoju po Naujųjų Metų aštuoni Ilinojaus Technologijos Instituto (IIT) slidinėjimo klubo nariai ir jų draugai išvyko slidinėti Kolorado kalnuose. Darius Polikaitis, Povilas Budrys, Tadas ir Lidija Stropūs, Edis Sabas, Vitas Lukošius, Jurgis Drunga ir Aras Tijnė-nėlis prisijungė prie 45 narių studentų grupės ir buvo vieninteliai lietuviai! Nors Garų Laive (Steam Boat) jiems patiko, tik viena „nelaimė“ ištiko slidinėtojus. Važiuojant autobusu į Kolorado, 27 valandų kelionės metu, nakties tamsumoje sugedo autobusas „kažkokių valstijoje“ ir slidinėtojai sugaišo dvi valandas, kol autobusą pataisė. Praeitais metais klubas slidinėjo Vail, Kolorado.

Kita slidinėtojų grupė, šimteriopai didesnė, slidinėjo sausio mėnesio pradžioje Kanadoje prie Montrealio. Nors dauguma jų skundėsi šalčiu, atrodė, kad visi amerikiečiai, kurie buvo — tik apie 20, — įskaitant ir aktyvią ateitininkę Rūtą Musonytę, buvo patenkinti kelione. Iš viso buvo apie 200 slidinėtojų ir kanadiečiai aplošė amerikiečius visuose „žaidimuose“. — Ką padarysi, kai jų daugiau?

Atvyko, išvyko...

Atostogų metu Čikagoje lankėsi Rima Janulevičiūtė, dirbusi CBS televizijos antrame kanale. Ji dabar studijuoja žurnalistiką Kolum-

bija, Misuri. Janulevičiūtė rašo magistro tezę apie Sovietų sportą ir norėtų pasisemti žinių ir parašyti straipsnį Vilniuje, jeigu suteiktų jai leidimą.

Vieni atvažiuoja į Čikagą, ir kiti išvažiuoja per šventes. Violeta Sturonaitė, studijuojanti Loyola universitete, tik ką grįžo iš Boka Raton, Floridos (netoli Fort Lauderdale), kur atostogavo su tėveliais.

Žiba Lietuvninkaitė ir geologas Pranas Pranckevičius susižiedavo (mūsų paskutinėmis žiniomis). Pranckevičius skaitė paskaitą Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu ir yra baigęs Ilinojaus universitetą 1978 metais. Žiba ten dabar studijuoja.

O balandžio mėnesyje Dana Gauriliūtė ištėkės už savo kaimyno ir draugo (kurio vardo nežinome) ir apieis Čikagą apsigyventi Vakarų Vokie-tijoje, kur vyras išdarbino. Gauriliūtei vasario mėnesyje sueina 24 metai.

Vasario mėnesio gimtadieniai: Darius Dirmantas — 1; Audrius Viktora — 4; Nes-toras Ruplėnas (Argentinoje) — 6; Rasa Miliuskaitė — 7; Vitas Račiūnas — 11; Rita Ostrauskaitė — 12; Cinthia Endzinaite — 14; Algis Sodonis — 16; Dana Gauriliūtė — 17; Mark Vyčas — 18; Aleksandra Mačytė — 22; Darius Balzaras — 28 ir Vilija Traškaitė — 20.

Auksė

Vytas Čiuplinskis, Ritonė Ivaškaitė, Indrė Čiuplinskaitė, Zita Prakapaitė kažkur, kažkada... Nuotr.: R. Musonytės

GRĖSMINGA SPRAGA

S. DZIKAS

Su nuostaba sekame pastarųjų dešimtmečių mokslų laimėjimus ir jų pritaikymą praktikiams tikslams. Mokslų pažanga, atrodo, vis greičiau tempu veda žmoniją į sunkiai įsivaizduojamus naujus laimėjimus. Visa kūrinija — nuo atomo iki visatos — veikia pagal iki šiol žmogaus beveik nepažintus dėsnius. Tų dėsnių atskleidimas veda į vis naujus mokslų laimėjimus. Taip negyvojo gamtoje sukurtas vis naujos medžiagos, surandami nauji energijos šaltiniai, suskaldomas atomas. Taip siekiama pažinti visatos prigimtį ir net įžvelgti į jos sunkiai besuvaldomas begalybes. Žmogaus kūno ir aplamai gyvybės paslaptys sparčiai šuoliais atidengiamos. Biotechnologijos naujai atradimai ir praktiški pritaikymai atidaro fantastiškas galimybes kurti naujas gyvų organizmų formas. Žmogaus kūno sąrangos paslaptis atidengiamos žada naujus laimėjimus kovoje su ligomis.

Archeologai tvirtina, kad žmogus žemėje gyveno prieš milijonus metų. Tačiau tikra

Rimties valandėlė

(Atkelta iš 3 psl.)

lis ligų yra ir psichinio pobūdžio. Bet jei taip, tai tuoj turi pripažinti, kad žmogų negalima imti vien tik materialistiniu požiūriu. O jau pripažinus, kad daugelis ligų yra ne vien kūno, bet ir dvasios arba psichės, reikia prielsti, kad žmogus nėra vien medžiaga. O taip klausimą pastatius ir vėl atsiranda daugelis neišsiaiškinamų paslaptų.

Medicinos mokslas žino, kad daugelis organinių arba kūno ligų gali išsivystyti iš tam tikros išvadinės situacijos. Dėl to medicina šiandien bando ieškoti ligos priežasčių ne vien kūniškame elemente, bet ir psichiniame — dvasiniame. Tik taip imant žmogų galima nustatyti sėkmingesni gydymą. Betyrinėjant šiuo požiūriu įvairias ligas, priimama išvada, kad kartais jos atsiranda dėl vadinamos psichoneurozės, kurios pagrindą sudaro kaitės jausmas. Tai ir vėl klausimas, kuris medicinoje dar nėra išspręstas, dar reikalingi tyrimai ir bandymai. Įvairūs psichoterapijos metodai pasirodė veiksmingi tada, kai pasikeičia ligonio dvasinė situacija. Dėl to daugelis net ir netikintų gydytojų pripažįsta, kad ligonio pasinaudojimas dvasinėmis priemonėmis, ypač atgailos sakramento, yra naudinga priemonė ligonio pagijimui. Kiek psichinėse ligose yra organinių priežasčių, kiek ten veikia dvasiniai nusiteikimai, iki šiol medicina nėra išaiškinusi ir padariusi galutinį sprendimą — ligos priežastis kūne ar dvasioje.

J.V.

Save tyrinėti, kad save pažintumei — yra pagrindinės studijos; save pažinti, kad galėtumei save apvaldyti, yra pagrindinis mokslas; save apvaldyti, kad savo aplinkoje galėtumei atkurti Aukščiausio Valdytojo paveikslą, yra aukščiausias menas ir gyvyji žmogaus religija.

J. M. Sailer

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-9000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadienis pagal susitarimą

Pastabos ir nuomonės

MAŽIAU KLASIFIKAVIMŲ

AURELIJA BALASAITIENĖ

Radus valandėlę atvangos, praėjus švenčių triukšmui, išvažiavus svečiams, pagaliau pasidėjau lietuvišką spaudą ir pradėjau skaityti. Visų pirma įdomu, kaip atsisveikiname su senais metais ir kokiais linkėjimais pasikeičia naujiesiems. Ta nuotaka ryškiausiai atsispindi vedamuose straipsniuose, nes į juos paprastai koncentruojasi viso laikraščio ir jo redaktorių pagrindinės mintys. Populiariausiu ir turiningu „Tėviškes žiburiui“ didžiąją numerio dalį paskyrė religiniam momentui, toliau įpinant beletristikos ir poezijos, be jokių politinių ar visuomeninių ideologijos elementų. „Dirvos“ pirmas 1986 metų numeris vedamojo skiltyje įdėjo E. Čekienės „Palydėjus 1985 metus“. Sistemiskai, beveik abėcėles tvarka, tame straipsnyje buvo išvardintos visos mūsų spaudos sukaktys, neaplenkiant nei „Draugo“, nei „Aidų“, nei „Kario“, ateitininkų ir skautų įvykių, Lietuvos Vyčių seimo ir Pabaltiečių Laisvės žygio šalia Vasario 16-osios gimnazijos mokslo metų pradžios ir iškilijų mirusių paminėjimo. Straipsnis baigtas linkėjimais visiems test darbus „Draugas“ gruodžio 31 dienos laidoje „1985 metus į amžinybę palydinti“, pasirašyta br. kv., užsimena apie kai kurių didelių užmojų pradžią, kaip Lietuvos krikšto minėjimą 1987 metais ir skaudų Vilniaus katedros katalikams grąžinimo klausimą. Minėdamas vysk. A. Baranauko mirties 150 metų sukaktį, kurią taip ryškiai atžymėjo „Darbininkas“, persoka į mūsų spaudos jubi-

liejus „Aidų“, ir „Draugo“. Toliau mini Čiurlionio ansamblio 45 metų sukaktį (kažkodėl pastebėjus „dabar Clevelande“ — jis visada buvo Clevelande nuo pat Čiurlioniečių atvykimo į Ameriką) ir Clevelande vykusią premijų šventę, nei vienu žodžiu neužsimindamas apie 70 metų jubiliejų labai sėkmingai atšventus „Dirvą“.

Minėdamas išleistų knygų sąrašą, būtinai ir vėl skliaustuose pridėjo, kad šalia gerų išleista „ir nelabai gerų“. Kodėl tik insinuoti, o ne išvardinti? Juk tam yra kritika ir skaitytojų nuomonės, kurios turėtų pasirodyti atskirai, be jokių klasifikavimų, jų nepagrindžiant.

Kaip jau įprasta, Lituanistikos katedros projektas ir anketa (kokia anketa? Neteke net iš tolo pamatyti!) bei tautinės sąmonės išlaikymo konferencija atžymėtos kaip nuveiktų darbų vaisiai, bet mažėjančių lituanistinių mokyklų mokinių skaičiumi prabėgomis siūloma „tik teoretiskai, tiek praktiškai, susirūpinti“. Kaip? Kodėl kaip tik toje gyvybinėje srityje niekas nei patarimo neduoda, nei nieko neveikia?

Į pabaigą autorius pabrėžia, kad „geros valios lietuvių vis dar pajėgia lankyti „Draugo“ dienraštį“. Reiškia, tie, kurie „Draugo“ negauna (gal neįstengia sumokėti prenumeros?) nėra „geros valios lietuvių“? O tie, kurie pvz. gauna „Dirvą“ ar „Tėviškes žiburius“, jau nėra „geros valios lietuvių“?

Graudu ir linkėjimai testai pradėtus darbus ir ieškoti naujų skamba tuščiai. Būtu

daug maloniau skaityti linkėjimus dirbti vieningai „vardant Lietuvos“, geros valios apraiškas paliekant spręsti patiems skaitytojams. Tarp kita ko, aš prenumeruoju „Draugą“ todėl tikėjosi patekianti į „geros valios lietuvių“ kategoriją.

“A Daniel Come To Judgement”
DANIEL PATRICK
DEVER FOR
Judge of Circuit Court
Vote on March 18, 1986

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba sekmadieniais nuo 7:30 iki 8:30 val. ryto. Banga WCEW stoties 1450 A.M. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukas.

7159 So. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso

Virs 50 metų patikimas jums
pataravimas
3610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 381-4111

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Decks
Tel. 688-0624 po 5 val. vakaro
Klaibiti lietuviškai

VENCKAUSKAS, Inc.

Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Bath
• Siding • New Home • Insurance Repairs
• Additions
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

HOROSKOPAS, 15 lapų \$15.00

Kasdieniniai pasikeitimai 1 mėn.
\$10.00, 3 mėn. \$30.00, 6 mėn. \$40.00,
12 mėn. \$50.00. SUGYVENIMO POTENCIA \$15.00. Bijotimai 6 mėn.
\$15.00. Siųskite čekį ar money order
Saulė Jonynas, 238 Bellini Dr., Pacific Palisades, CA 90272. Praneškite giminio datą, vietą, laiką. Nežinant laiko, 12 val. bus vartojama.

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

INCOME TAX SERVICE

Turintis ilgų metų
patyrimą
Pranas G. Meilė, CPA

2649 West 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Tel.: Raštinė — 776-5163

Namų — 636-5347

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MIEGJAMS

Daug sutaupysite, perkdami čia
jų reikmenis. Pasinaudokite patogių planų atidėdant pasirinkti reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

INDIANA-79

Acre hog & chicken farm,
new limestone house &
other out bldgs. Europeo.
cond. 90 miles SE of
Chgo. 219-896-2883

Chicagoje parduodamas 7 kamb.
namas: 3 mieg., valgomasis, poilsio
kamb. 1 1/2 prausyklos, įrengtas
rūsys, 1 1/2 maš. garažas ir „patio
deck“. Būtna pamatyti. Skamb. tel.
476-6735.

FREMONT, WISCONSIN

Parduodamas išstius metus gy-
venamas namas ant ežero kranto, 2
prausyklos, apstatytas baldais,
laiveliais žvejybai ir kiti patogumai.
Skamb. tel. 212-254-5327.

Išnuomojamas 6 kamb. butas
Bridgeport apylinkėje, pagaidujami
pensininkai. Naujai dekoruotas. Nu-
oma 250 dol. į mėn. ir 1 mėn. užstatas.
Skambint tarp 9-5 val. vak. tel. 927-
1308.

Willow Springs, Ill. parduo-
damos mūrinis namas. 3 mieg., 2
prausyklos, gyv. kamb., virtuvė,
valgomasis ir skalbimui vieta. 2 maši-
nų garažai, didelis žemės sklypas.
Susidomėję prašomi skambinti
839-1731 po 6 val. vakaro.

APARTMENT FOR RENT

3 bedroom apt. for rent in Bridge-
port area. 33rd and Halsted. No pets.
\$395.00 per month plus security de-
posit. Call 252-3534.

Reikalinga plaukų kirpė-
ja/sukuotoja — Marquette Parko
apylinkėje. Informacijai
skambinti tel.: 598-1593

RE/MAX
paulius jasienevicius

BELL-BACE R.E.

J. BACEVICIUS
Namų pardavimai —
valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mas. mas. pa-
taravimą Chicagoje ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių
akvietimai, pildomi Pilietybės prašy-
mai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Century 21

KNIECK REALTORS®
7927 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS

REALTOR ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti
namus per šią įstaigą, prašome pa-
minti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosavy-
bės įkainavimas nemokamai.

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGAS“,
nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių
dienraštis, gi skelbtinių kainos yra vi-
stems priimanamos.

MASADA IR PILĖNAI

P. INDREIKA

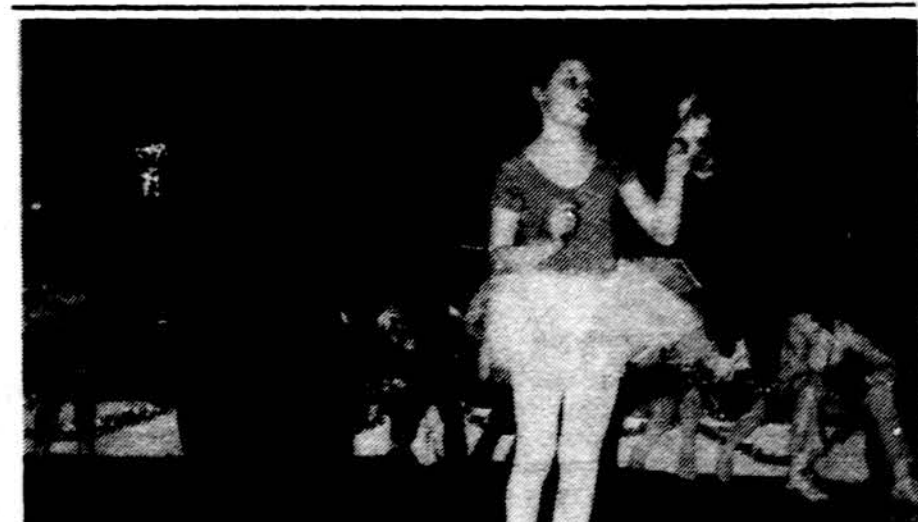
Nepaprastais heroizmo pavyzdžiais yra išmarginta karų istorija. Ryškų pavyzdį paliko senovės laikų istorijoje žydų tirtovės Masada gynėjai. Tvirtovė Masada buvo pastatyta ant didžiulės uolos Judėjoje, dabartinio Izraelio pietinėje dalyje, apie 32 km nuotolyje nuo miesto Hebron. Uola yra 227 m aukščio, o jos viršūnėje yra plokštuma 580 m ilgio ir 300 m pločio. Joje žydai buvo pastatę tvirtovę ir pavojui ištikus į ją subėgavo. O pavojų atsitikdavo dažnai, pvz. 167-142 m. pr. Kr. ji puičiai atlaikė Sirijos apgūlimą ir padėjo žydams apginti savo nepriklausomybę. Bet 63 m. prieš Kristų romėnams okupavus Judėją, jie paskyrė jos gubernatoriui Herodą, kuris teisė Jėzų Kristų. Jis ant tos uolos buvo pasistatęs porą palatų. Bet žydai romėnų spaudžiami dažnai sukdavo ir po vieno 142 m. pr. Kr. sukilimo atsistatė Masada ir ją dar labiau sutvirtino.

Romėnams paskyrus Judėjos naują gubernatorių, žydai vėl sukilė 66 m. po Kr., ir sukilėliai, spaudžiami romėnų, susimetė į Masados tvirtovę ir joje išsilaikė iki 73 m. po Kr. kol galų gale romėnams ją apsupus pavyko paimti. Bet visi 960 joje buvę žydų patriotai, užuot pasidavę okupantui, išsizuė. Sukilimo vadas Eleazer Ben Jair tvirtovę padegė ir pats nusižudė. Bet gyvi išliko penki vaikai ir dvi moterys.

Žydams atkūrus 1948 m. nepriklausomą savo valstybę tarp 1963 ir 1965 m. Masados tvirtovės buvo atlikti nuodugni tyrimai. Archeologai rado Herodo palatų likučius, romėnų pinigų, bibliotekos liekanų, užrašų, vadinamųjų scrolls, žydų maldyklos liekanų, ginklų, šarvų ir kitų dalykų.

Dabar Masados griuvėsiai yra turistinė atrakcija, ir žydai naujokai paimti į kariuomenę ten nuvežami atlikti priesaikos. Jie visada pakartoja: Niekad nepasikartos Masados tragedija!

Kitas tragiškas pavyzdys, kuris giliai įsmigo į lietuvių širdis, nuolat pasikartojo lietuvių tautos istorijoje ir mūsų dienomis pasireiškė savanorių, partizanų ir net pilkųjų artų gretose, vedant kovą už

Vilija Bogutaitė vaidina Illinois Liet. Gyd. pagalbinio vieneto su rengtoje Kalėdų eglutės programoje.

DĖMESIO!

Vakarykštės dienos vedamajame („Už Petroni, Petronėli... Katrie gi reogai šeiminkauja Vilniuje?“), keliose vietose pritrūkus dažu, jos kaip reikiant neatsispausdino.

Pirmoje skiltyje, kalbant apie tuos, kurie stato visokias kliūtis išeiviams pilnai pamatyti Lietuvą, turėjo būti taip:

Tikrieji keliuonų trukdytojai, — tie, kurie ne tuščiais žodžiais, o lemtingais veiksmais užblokuoja išeiviams kelius į jų ar jų tėvų gimtąsias sodybas, — yra visiškai kiti. P. Petronis juos gerai pažįsta, nes jie yra tie, kurie jį samdo (ir jo lūpomis šneka) jau nuo 1940 m.

Antroje skiltyje, atsiliepiant P. Petronio pasigyrimui, jog pernai Lietuvą aplankė 20,000 tautiečių iš užjūrio, ir išvardijus tik keletą tėvynės vietovių, eiliniam turistui be specialaus ir sunkiai gaunamo leidimo neprieinamų, turėjo būti:

Kiek iš tų „20,000 tautiečių“ buvo į tas gražias vietas koją įkėlę — nors jos nemažiau priklauso Lietuvai ir nemažiau yra daugeliui išeivijos lietuvių gimtoji tėviškė, negu ta pora vietovių, kurias leidžia aplankyti „Tėviškos draugija“?

M. Dr.

grosser starker heune) su likusiais tarnais dar narsiai gynėsi ir ve vieną kryžiuočiu galvą nukirto. Pagaliau pasislėpęs kardą įbėgo į pilies rūšį, žudė savo žmoną ir pats kalaviju persiskrodė širdį. Kryžiuočiai, sudeginę pilį, grįžo į Prūsus laimėję daugiau žaidų negu grobio. Kronikininkas Dlugošas, aprašydamas šį įvykį, rašo: Žmonos, patyrusios apie savo vyrų mirtį, pačios nusižudžiusios, tikėdamos susitikti būsimam gyvenime su savo vyrais.

Pasakojimas apie Pilėnus sukėlė kronikininkuose ir vėlesnių laikų istorikuose nusistėbimą apie lietuvių narsumą ir jų pasiaukojimą ginant tėvynės laisvę.

Romantizmo laikais lenkų rašytojai Pilėnų epizodą plačiai išgarsino, pvz. L. Kondratavičius 1852 m. parašė poemą, prisipažindamas, kad iš pradžių nedrįsęs imtis tokios temos, bijodamas, kad nepajausis senosios lietuvių dvasios, nemokėdamas lietuvių kalbos ir gerai nepažindamas papročių. Tačiau įvykių tragiskumas paskatino jį imtis poemos parašymo. Tačiau dėl mirties jos nebajė. J.L. Kraševskis užsimojo parašyti Lietuvos istoriją — Litva. Pasisemti lietuviško oro jis pasiryžo aplankyti Alytų, užsukti į Punią ir kitas vietas. Pilėnų motyvais buvo sukurta net pora operų, kurių prologė klausiamai: „Kur tu šventjo tautos praeitis, gimtoji žemė su karžygiais ir t.t. Poetas a.a. Višteliauskas klausia: Kur jūs dingot seni die-

vai, visų galingiausi, ir jūs karžygiai, tėvai mūsų garbingiausi? Pilėnų ir Margirio tragika greitai persimetė ir į Amerikos lietuvių, kurie, priverstinai palikę gimtuosius namus, prieš priversti atsistatę neįprastose gyvenimo

salogose. Su ašarom akyse ir susimėtę į krūvą skaitydavo su lietuviška antrašte Kraševskio parašytą „Kuniga“, kurį mažą berniuką pagrobė kryžiuočiai, jį išauklėjo ir jis, tapęs kunigu, grįžo į Lietuvą ir didvyriškai mirė bekovodamas.

1986 metais, sausio 2 d., 5-tą val. ryto, savo namuose, Osterville, Cape Cod'e, amžinu miegu užmigo

PADĖKA

Anno Domini

Kapas. Kryžius, Anno Domini...
Ir baltų beržų malda.
O pakvies, pakvies namo mane
Vieną kartą sesuo juoda.

— Na, eime. Duok ranką. Vakaras.
Pasakyk sudie. — Sudie...

Baiges blėst, žėres ugniakuras.
Svystels krintanti žvaigždė.
B. Brazdžionis

1986 metais, sausio 2 d., 5-tą val. ryto, savo namuose, Osterville, Cape Cod'e, amžinu miegu užmigo

A. J. A.

JONAS ADOMONIS

Buvo palaidotas sausio 4 d. iš Our Lady of the Assumption parapijos bažnyčios, Osterville, Mass., Beechwood kapinėse.

Padėka visiems, kurie lankė jį šermeninėje, išreiškė užuojautą, siuntė gėles, užrašė šv. Mišias už jo vėlę.

Taip pat nuoširdi padėka parapijos klebonui ir kun. Kęstutui Balčiui už paaukotas šv. Mišias, raminančius žodžius ir gražų paskutinį patarnavimą.

Velionis buvo Trans-Atlantic Motors, Inc., Mercedes-Benz automobilių pardavimo firmos įkūrėjas ir savininkas Cape Cod'e.

Giliame nuliūdime pasiliko žmona Aldona, šeimos nariai ir kiti gimines.

A. J. A.

GALIAI ŽILIONIENEI

mirus,

dukrelę EGLĘ ir VYTAUTĄ DUDĖNUS nuoširdžiai užjaučiu —

Vincas Senda

Pašauktąjį i amžinybę

A. J. A. IGNA KAZLAUSKĄ

telydi Viešpaties malonę. Skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame našlę BRONĘ, mūsų draugijos mielą narę, dukterį NIJOLĘ su vyru LEONU KALVAČIU ir vaikus, sūnų JUOŽĄ ir VYTAUTĄ, STEFĄ VILŪNIENĘ, mūsų draugijos seniūnę, su vyru KAZIU ir visus velionio liūdinčius artimuosius nuoširdžiai guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutausti“ ar

„nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“. O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei neįvartotini žodžiai ir posakiai. Būtinai kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m. 240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629 Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY

SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinėlis

Atidaryti šiek tiek nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadienis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

PADĖKA

A. J. A.

VYTAS RADYS

mirė 1985 m. gruodžio 27 d. Palaidotas gruodžio 30 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Mano didžiojo skausmo ir liūdesio dienomis visiems daug padėjusiems man, laidotuvių ir kitus reikalus tvarkant nuoširdžiai dėkoju: kun. Fabijonui Kireliui už maldas šermeninėje, atnašautas šv. Mišias Nekalto Prasidėjimo Brigh-ton Parko lietuvių parapijos bažnyčioje, už paguodos žodžius ir atliktas laidojimo apeigas kapinėse. Prel. Damazui Moze-riui ir kun. Jonui Borevičiui, S.J. už maldas ir paguodą. „Dai-navos“ ansambliui už giedojimą šermeninėje ir šv. Mišių metu bažnyčioje. Solistams Margaritai ir Vaclovui Momkam, muz. Arūnui Kaminskui palydėjusiems giesmes vargonais ir dirigentui Kazui Skaisgiui. Šermenų metu atsiseiviusiems jautriais ir nuoširdžiai raminančiais žodžiais dr. Leonui Kriaučiūnui, mokytojų Julijai Širkai, an-samblio valdybos pirmininkei Metai Gabalienei ir Jonui Paš-tukui. Kunigams — Adolfui Stasiui ir Edvardui Abromaičiui Floridoje, Naujųjų Metų dieną atnašavusiems šv. Mišias, kuriose dalyvavo daug buvusių dainavičių. Kun. Juozui Domeikai ir kun. dr. Kęstutui Trimakui už šv. Mišias ir pa-guodos žodžius. Juozui Zygiui už laidotuvių aprašymą „Drauge“. Vaclovui Momkui ir Algiiui Balčiūnui už paauko-tus gėrimus. Karsto nešėjams, lietuviškai spaudai ir radijo. Visiems mano giminiams ir draugams už globą ir visiems skaitlingai atsilankiusiems šermenyse ir bažnyčioje, pareiš-kusiems užuojautą asmeniškai ir laiškais. Aukojusiems šv. Mišioms, labdaros, švietimo ir laidojimo reikalams ir už gra-žias gėles prie karsto. Laidotuvių direktoriui Gaidas-Daimid už rūpestingą ir malonų patarnavimą, ir visiems paly-dėjusiems a.a. VYTA J amžino poilsio vieta.

Liūdesy pasilikusi žmona IRENA

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

EVANS—EVANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir

priemiesčiuose

Tel. — 422-2000

INTERNATIONAL

SOL ALGIO GRIGO vadovaujamos keliuonų agentūros
1986 METŲ KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

RUTA PAUPERAS, Mgr.	
KELIŲNĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
18 Niujorko	\$1,590.00
KELIŲNĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
18 Niujorko	\$1,890.00
KELIŲNĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
18 Niujorko	\$1,895.00
KELIŲNĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
18 Niujorko	\$1,935.00
KELIŲNĖ NR. 5	rugsejo 12 d. iki rugsejo 26 d.
18 Niujorko	\$1,685.00
KELIŲNĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
18 Niujorko	\$1,480.00
KELIŲNĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
18 Niujorko	\$1,471.00

Keliuonų maršrutas: 1 diena Maskvoje,

11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambarįje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbutius, maistą, operos, teatro arba baletio bilietus, įvairius ekskursijas ir daug kitų priežiūrų. Kelionė nr. 7 sudaryta su grandiozine Naujų metų sutikimo baltais.

Tarpininkaujame perkant automobilius (Automobilis kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb.), kooperatinis butas, padedame sutvarkyti dokumentus išvykstant.

Informacijos ir visos keliuonų reikavios kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,

CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:

(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrėdame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

FINNAIR

APYLINK

x Rytoj, sekmadienį, 3 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje bus Lietuvos Operos solistų ir choro koncertas. Programą atliks solistai Algirdas Brazis, Gina Čapkauskienė, Margarita Momkienė, Darrell Rowader, Dana Stankaitytė, Aldona Stempuzienė, Jonas Vaznelis, choro solistai Aldona Buntaitė, Diane Busko, Bronius Maciukevičius, Vaclovas Momkus, Edvardas Ozaki, Eglė Rukštelytė, Gražina Stauskaitė ir operos choras. Koncertui diriguos Arūnas Kaminskas, akompanuos Robertas Mockus. Chormeisteriai yra Audronė Gaižiūnienė ir Alfonsas Gečas. Marijos salėje kasa bus atidaryta 1 val. p.p. Visi kviečiami dalyvauti.

x Moters pasaulėjauta — ta tema poezijos vakarą rengia Putnamo seselių rėmėjos kovo 15 d. Jaunimo centre. Tą vakarą organizuojantis Marijos Remienės namuose sausio 12 d. turėjo pasitarimą. Poezijos vakaro vadovė bus rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė.

x Chicago Lietuvių Taryba rengia pagrindinį Vasario 16-tosios — Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukakties minėjimą vasario 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos generalinis konsulas iš Los Angeles Vytautas Čekanauskas. Kalbės ir „Chicago Tribune“ redaktoriaus Tyner. Dalyvaus veteranų postai ir bus meninė dalis.

x Elta, Information Bulletin, lapkričio-gruodžio mėnesių numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje paminėtas Baltųjų rūmų atstovo Robert R. Smalley atsakymas Vliko pirm. G. K. Bobeliui apie „apsisprendimo teisę“, lietuvių dviasių atsilankymą pas prezidentą ir jų pareikimą prieš susitikimą su M. Gorbačiovu ir kt. informacija apie lietuvių reikalus pasaulio politikoje. Įdomus yra „Elto“ atsakymas PEN klubui dėl Norman Meilerio straipsnio apie Sovietų Sąjungos kalinius ir kalinius rašytojus.

x Laiškai lietuviams organizuojama kelionė į Austriją, Vengriją ir Jugoslaviją įvyks 1986 metų birželio 13 d. Dėl informacijos prašau kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

x ALASKA — liepos 9 dieną — vienos ar dviejų savaitžių kelionė laivu. Užsiregistruoti iki sausio 30 d. gaus nuolaidą. Kreipkitės į Birutę Zalatorienę — Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem Ave. #110, Oak Park, Ill. 60302, 312-524-2244.

x Norman Burstein, savi-ninkas Burstein Furriers, maloniai sutiko dalyvauti Lietuvių Montessori vaikų namelių madų parodoje, kuri įvyks vasario 9 d. 3:00 v. p.p. Bus modeliuojama vėliausių madų kailiai. Ponas Burstein taip pat paaukojo gražų fantą parodos luterijai. Dėl rezervacijų skambinkite 735-0493.

x Vincas Kazlauskas, kuris iš Los Angeles, Calif., buvo atvykęs į savo brolio a.a. Igno Kazlausko laidotuves, savaitę pasilikęs pas gimines ir artimuosius. Lydimas Nijolės Kazlauskaitės — Kalvaitienės, jis aplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie savo gyvenimą ir darbus Los Angeles mieste. Nepriklausomoje Lietuvoje Vincas Kazlauskas buvo teisėjas ir advokatas.

x Vasario 16-tosios minėjimas, JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdybos ruošiamas sekmadienį, vasario 2 d. Minėjimas pradedamas 2 val. p.p. už Lietuvos laisvę žuvusiųjų pagerbimu — vainiko padėjimu prie paminklo Jaunimo centro sodelyje. Po to akademinė dalis Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Skiltininkų kursai Chicago skautams ir skautėms, ruošiami „Lituanicos“ tunte, prasidės šį sekmadienį, sausio 19 d. Jaunimo centro 203 kmb. Kviečiami visų tuntu skautai ir skautės nuo 12 m. amžiaus. Kursai vyks nuo 10 iki 12 val. r.

x Klaipėdos dienos iškilminga metinė jūrų skautų ir skautių sueiga bus sekmadienį, sausio 26 d., 10 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje. Tėvai, visuomenė, o ypač visi jūrų skautininkai, kės kviečiami dalyvauti.

x A. ir M. Svoteliai, Baltimore, Md., lietuviškos spaudos rėmėjai, atsiuntė visą šimtinių su prenumeratorių prašymu 1986 metams su prierašu: „Jūsų sunkiame darbe linkime išvermės ir sėkmės 1986 metuose“. A. ir M. Svotelius, skelbiamas garbės prenumeratoriais, o už gražią paramą ir linkėjimus labai dėkojame.

x G. J. Zaborskis, San Jose, Cal., suprasdamas nelengvą lietuviškos spaudos padėtį, pratešdamas prenumeratorių dėdę visą šimtinių „Draugo“ stiprinimui. G. J. Zaborski įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už lietuviško žodžio rėmimą tariame nuoširdų aciu.

x Reikalinga moteris galinti prižiūrėti ir gyventi su vyresnio amžiaus moterimi (galinčia vaikščioti). Susidomėjusios skambinkit tel.: 863-3879.

x Buhalteris Algis Lunnas, buvęs Midland Savings finansinis tarnautojas, praneša, kad jis pildys valstybinių mokesčių formas adv. Vytenio Lietuvninko įstai-gijoje, 2501 W. 69th Str., Chicago, tel. 778-0800. Valandos šešt. nuo 10 v.r. iki 4 p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

x L.K.V. S-gos Ramovės Chicago skryčiaus metinis narių susirinkimas bus sausio 26 d. (sekmadienį), 12 val. Jaunimo centre. Darbotvarkėje numatyta: skryčiaus valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai, Sąjungos atstovų suvažiavimo klausimas ir kiti svarbūs Sąjungos reikalai. Ramovėnai kviečiami susirinkime dalyvauti.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Valdyba (sk.)

Naujųjų Metų sutikime Ateitininkų namuose jaunimas su rengėjais. Iš kairės: dr. Jolita Narutienė, dr. Antanas G. Razma, Izabelė Stončienė, dr. Vytautas Narutis, toliau — Nida Misiulytė, Ofelija Barškėytė, dr. Domas Lapkus.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DRAUGO“ RENGINIŲ KOMITETO POSĖDIS

Pereitą ketvirtadienį, sausio 16 d., buvo sukvietas „Draugo“ renginių komiteto susirinkimas Marijonų vienuolyno svetainėje. Dalyvavo 15 narių. Posėdžiui vadovavo komiteto pirmininkė Marija Remienė. Vyko pasitarimai ryšium su „Draugo“ koncerto ruošimu. Koncertas bus kovo 16 d. 4 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje, 6700 S. California Ave., Chicagoje. Solistai — Arnoldas Voketaitis ir Daiva Mongirdaitė. Į koncerto ruošimą įsijungęs yra ir pats solistas Arnoldas Voketaitis. Programa bus labai įvairi. Dalyvaus ypatingas stygų kvartetas.

„Draugo“ renginių komitetas nutarė išleisti koncerto programą su skelbimais sveikinimais. Vieno puslapio kaina — 100 dol., pusė puslapio — 50 dol. ir pusl. ketvirtadalis — 25 dol. Iki koncerto laiko nelabai daug beliko. Visi nariai pasiskirstė pareigomis, kas ir kaip tuos skelbimus rinks.

Buvo svarstomi ir kiti „Draugo“ renginiai. Nutarta „Draugo“ gegužinė — pikniką ruošti liepos 20 d.

— R.

PRISIMENANT A.A. DR. KAZĮ MARTINKŲ

Dveji metai jau amžinybėn nuskrido, kai biochemijos dr. Kazys Martinkus pasalinęs mirties globlastoma multiforminiu pavidalu buvo išrautas iš gyvųjų tarpo. Jo gyvenimo komiteto pirmininkė Marija Remienė. Vyko pasitarimai ryšium su „Draugo“ koncerto ruošimu. Koncertas bus kovo 16 d. 4 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje, 6700 S. California Ave., Chicagoje. Solistai — Arnoldas Voketaitis ir Daiva Mongirdaitė. Į koncerto ruošimą įsijungęs yra ir pats solistas Arnoldas Voketaitis. Programa bus labai įvairi. Dalyvaus ypatingas stygų kvartetas.

A.a. dr. Kazys Martinkus

LE XXXVII papildymų tome rašoma. Gimė 1953.VI.9 Chicagoje, čia baigė vidurinį mokslą ir aukštesniąją lituanistinę mokyklą 1968 m. Studijavo Illinois Inst. of Technology. 1974 m. gavo bakalaurą iš biologijos, 1978 m. magistrą iš chemijos. Connecticut univ. School of Pharmacy, Storrs, Ct., 1982 gavo daktaratą už disertaciją „Studies of the Biosynthesis of Streptothricin F“. Yra pasiskelbęs mokslinių str. JAV žurnaluose ir „Technikos Žodyje“. Priklausė American Chemical Society ir American Assoc. for the Advancement of Science. Connecticut univ. atgaivino lietuvių studentų klubą, dėstė lietuvių k. kursuose, priklausė ateitininkų są-

jungai. Mirė 1984 m. sausio 13 d. Chicagoje.

Savo studijas apvainikavęs biochemijos dr. laipsniu neieškojo pelningiausio, bet žmuniškai naudingiausio darbo. Pamegtą profesinį tyrinėjimo darbą dirbo Rockefellerio univ. laboratorijoje, New York. Deja, tik vienerius metus. Viešpaties planai buvo kitokie.

Būdamas doktorantas savo daktarato tema gražia lietuvių kalba darė pranešimą IV Mokslo ir kūrybos simpoziume 1981 m. Chicagoje. Klausytojų tarpe buvo jo tėveliai, sesutė, artimesnieji draugai. Na, ir kaip toj pasakoj „ir aš ten buvau, valgiau, gėriau, bet burnoj nieko neturėjau“. Deja, de... 1985 m. įvykusiame V Mokslo ir kūrybos simpoziume dr. Kazio jau nebebuvo: maždaug prieš dvejus metus Aukščiausiojo buvo pašauktas amžinybėn nebegrįžtamai į Viešpaties amžinuosius sodus.

Dr. Kazys palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Tėvelių, sesutės ir artimesniųjų kapas nuolat lankomas, prižiūrimas, skausmo ašaromis vilginamas. Tas begalinis skausmas tapo nuolatiniu jo tėvelių Klemenso ir agr. Stasės bei sesutės Kristinos gyvenimo palydovu.

Sausio 12 d., sekmadienį, 12:15 val. už a.a. Kazio vėlė buvo atnašaujamos šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišių aukoje dalyvavo daugiau šimto žmonių: giminių, artimųjų ir pažįstamų, nes jų visų tarpe a.a. dr. Kazio tauri asmenybė tebėra visada gyva. Šv. Mišias atnašavo ir momentui pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, SJ. Po pamaldų visi buvo pakviesti tolimiesiems pabendravimui į Jaunimo centro apatinę salę.

— L.

CICERO „ATEITIES“ SAMBŪRIO INASAS

Šv. Antano parapija — Cicero lietuvių bendruomenės veiklos laukas. Jos bažnyčioje

Vilija Bogutaitė ir Juozas Vilutis vaidina Illinois Liet. Gydytojų pagalbinių vieneto surengtoje Kalėdų eglutės programoje.

IS ARTI IR TOLI

JAV

— „Los Angeles Times“ korespondentas Jerry Cohen sausio 12 d. paskelbė palankų straipsnį apie pabaltiečių diplomatinę tarnybą ir konsulinę reprezentaciją Los Angeles mieste. Straipsnyje duodama žinių iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorijos, Valstybės departamento pareigūno pareikimu pasmerkiamos sovietų okupacija, supažindinama su diplomatinės šefu dr. Stasiu Bačkium bei latvių ir estų diplomatiniais atstovais, paduodami gen. garbės konsulo Vytauto Čekanausko ir latvių konsulo Leo Anderson pareikimai ir paminimi kandidatai į vakuojančią estų garbės konsulo vietą. Dienraštis išryškina šį Valstybės departamento pareikimą: „Nepripažinimo politiką mes imame labai rimtai, nors tai, kas įvyko (okupacija), atsitiko prieš 45 metus. Sovietų Sąjunga ginklų jėga užėmė tris nepriklausomas valstybes ir ištrinė jas iš žemėlapių“. Korespondentą Cohen su Pabaltijo valstybių diplomatais ir konsalais susirio Baltų Laisvės lyga.

— Simas Kudirkas, Los Angeles, Calif., sausio 12 dalyvavo pokalbyje su Liuteronų evangelikų teologijos studentais. Pokalbis perduodamas per visos Amerikos radijo tinklą.

— Prieš kelerius metus JAV LB krašto valdybos rūpesčiu ir lėšomis prancūzų kalba buvo išleistas stambus dr. Bronio Kaslo veikalas „La Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale“ (Lietuva ir II-sis pasaulinis karas). Pereitų metų rudenį to meto JAV LB Visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama Jono Urbono, iš prancūzų leidyklos nupirko 500 leidinio egzempliorių knygą aprūpinti prancūzų kalbančių Europos ir Afrikos kraštų bibliotekas. Tokiu būdu 367 veikalų egzemplioriai buvo pasiųsti Prancūzijos, Belgijos, Šveicarijos ir Luxemburgo bibliotekoms, 49 egz. Alžyrijos, Moroko ir Tunizijos bibliotekoms ir 84 egz. prancūzų kalba kolektyvus turinčioms V. Vokietijos bibliotekoms. Šiuo metu JAV LB pasiekia gausios bibliotekų padėkos už padovanotą leidinį.

— Gintė Damušytė, PLB Visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininkė ir Lietuvių informacijos centro New Yorko vicedirektorė, suredavo „Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania“ raportą, apimančią žmogaus teisių pažeidimus 1983-1984 metais. JAV LB Visuom. reik. komisija yra įsipareigojusi finansuoti minimo

šventimos patriotinės šventės, jos mokyklos salėje pravedami minėjimai, paskaitos.

Didele dalimi parapijos religiniam sąmoningumui puoselėti prisideda „Ateities“ sambūris, kurio iniciatyva ruošiamos religinės popietės Gavėnios ir Advento metų.

Praėjusio Advento popietės pravedė ses. Onutė Mikailaitė iš Putnamo ir Aldona Zailskaitė, magistro laipsnio teologijoje siekianti cicerietė. Trečioji prasidėjo vysk. V. Brizgio atnašautomis šv. Mišiomis, po jų apagė ir vyskuo labai taikliu žodžiu, tema „Taisykite kelią“. Vysk. V. Brizgys, cicerietis yra labai laukiamas ir mylimas.

„Ateities“ sambūrio valdybą sudaro dr. P. Kisielius, pirm. J. Arštikys, A. Lanaukienė, A. Prapuolenytė, E. Radvilienė ir P. Tamošiūnienė, visi aktyvūs parapijos nariai, kuriems parapijos lietuviškumas yra taip pat brangus, kaip ir jos religingumas.

veikalo išleidimą. Tikimasi išleisti 1986 metų pavasarį. Pažymėtina, kad šį eilę jau dvyliką metraštinių LB leidinių šiomis dienomis į savo katalogą įtraukė bibliotekas aprūpinanti Bowker įstaiga.

— Dr. Bronius Nemickas, PLB Visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininkas, National Archives Washington papildomai užtikino naujos dokumentinės medžiagos, liečiančios vokiečių nesėkmę II-jo pasaulinio karo metu Lietuvoje suorganizuoti SS legioną. Tai esama dviejų slapty telegramų pasiųstų į JAV Valstybės departamentą iš JAV ambasados Švedijoje. Planuojama šių dokumentų turinį išstisi paskelbti „Aidų“ žurnale.

— JAV LB krašto valdyba Vasario 16-tosios proga atspausdino brošiūrą, kurioje visuomenę supažindina su JAV LB atliktais darbais švietimo, kultūros, socialinės gerovės ir visuomeninės, politinės veiklos srityse 1985 metais. Brošiūra skoningai išleista, pailiustruota nuotraukomis.

— St. Petersburgo, Fla., Lietuvių klubas savo visuotiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirmininku A. Karnių, vicepirm. K. Vaičiūtį, sekr. A. Krulikiene, izd. J. Kirtiklį ir fin. sekr. P. Andrejauską. Direktoriais išrinkti J. Grėbliauskas, E. Pūrtulienė, V. Kartanas, J. Švedas, A. Karnienė, I. Jurgelienė ir A. Ulbinas, kandidatu liko A. Urbonas. Revizijos komisijon išrinkti J. Žvynys, J. Vaičiūtis ir V. Mažeika. Praėjusiai valdybai padėkojo buvęs pirm. K. Jurgela.

— Lietuvos Dukterys įsikūrė St. Petersburg, Fla., 1985 m. Gruodžio 17 d. turėjo susirinkimą Lietuvių klube ir parodė savo nuveiktus darbus. Pirmininkė M. Andrejauskienė pravedė skyriaus susirinkimą, o sekretoriavo Genė Punišienė, kuri pranešė apie išdą ir naujai įstojušias nares. Maldą sukalbėjo kun. Vyt. Zakaras, OFM. Vicepirm. A. Miliauskienė atsiakius iš valdybos, jos vieton buvo išrinkta Kleofa Gaužauskienė. Ji davė nuveiktų darbų santrauką. Kovo 12 d. Lietuvių klubo didžiojoje salėje numato laimėjimus ir madų parodą. Apie modeliotojas praneš vėliau, o šiuo metu renkami tik mokesčiai ir fantai laimėjimams, kuriuose yra gražių ir vertingų dovanų.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS

ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521

Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

P.